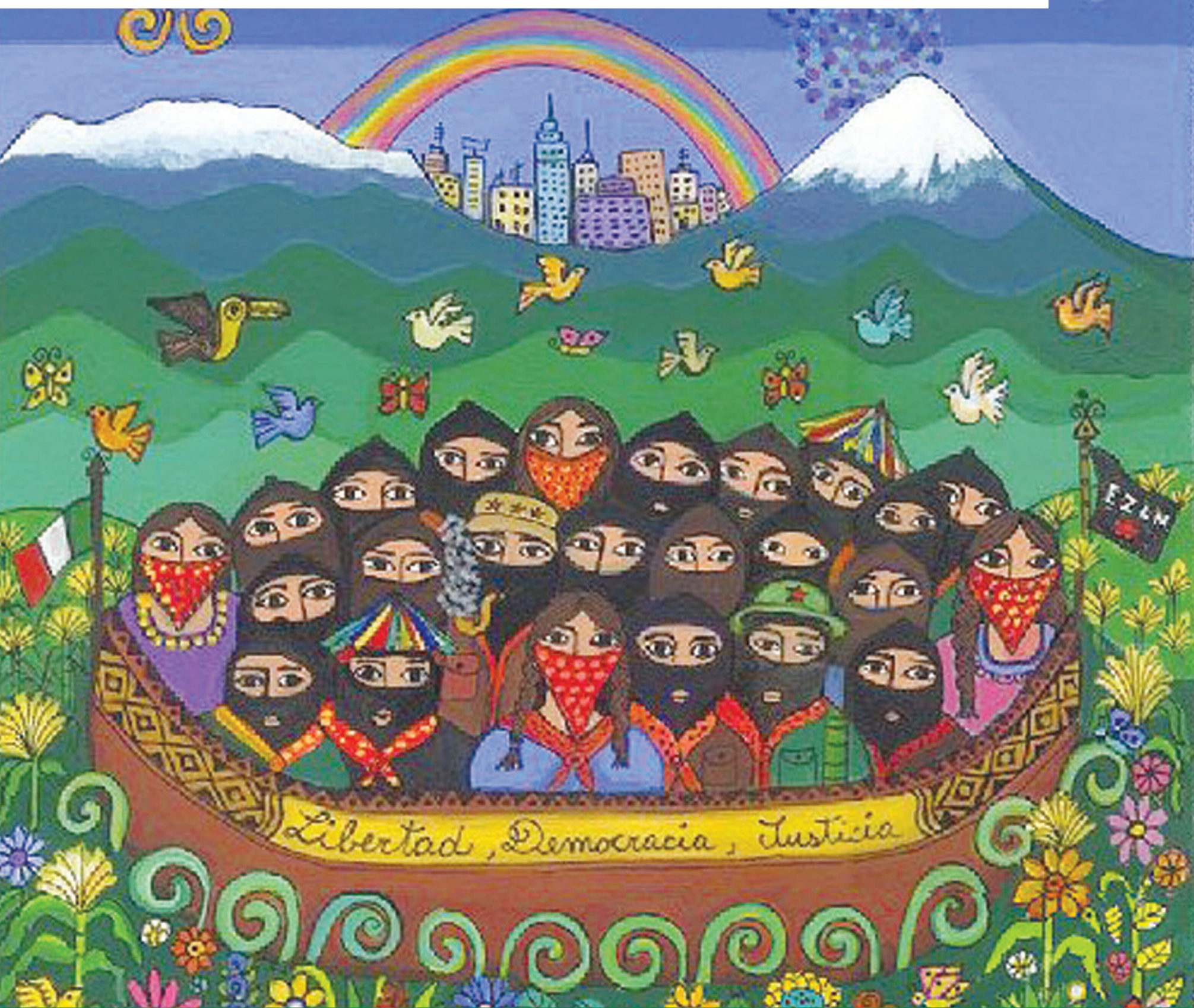

διαδρομές

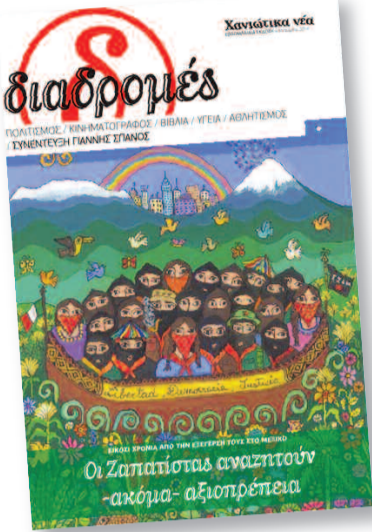
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΥΓΕΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
/ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΟΣ

ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ

Οι Ζαπατίστας αναζητούν
-ακόμα- αξιοπρέπεια

~ editorial ~

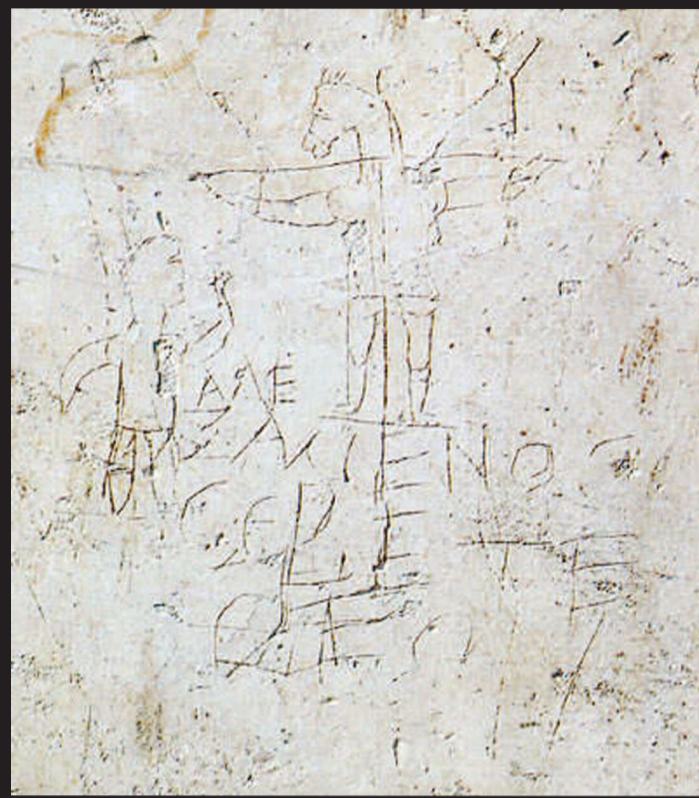
ήμερα οι "διαδρομές" ταξιδεύουν στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, στην πολιτεία Τσιάπας του μακρινού Μεξικού, εκεί που την πρωτοχρονιά του 1994 οι Ζαπατίστας ξεκίνησαν την εξέγερσή τους με μοναδικό αίτημα την αξιοπρέπεια.

Είκοσι χρόνια μετά την εξέγερση η Τσιάπας έχει κερδίσει μια σχετική αυτονομία, όμως οι Ζαπατίστας αισθάνονται ακόμα παραμελημένοι.

Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά ανέφερε ο υποδιοικητής Μάρκος, το Δεκέμβριο του 2013 «κάνει κρύο, όσο και πριν από 20 χρόνια»...

Ε.Κ.

No. 391

Φανταστικό
μουσείο

Εγχάρακτη παράσταση της Σταύρωσης "ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΣ ΣΕΒΕΤΕ ΘΕΟΝ",
1ος αι. μ.Χ., Ρώμη, Παλατινός λόφος

αινιγματική και σε πολλά σημεία σκοτεινή ιστορία της γένεσης μιας εικονογραφίας για την απόδοση της σκηνής της Σταύρωσης, εμφανίζεται να είναι αντιστρόφως ανάλογη της σημασίας που η αναπαράσταση της στιγμής της κορύφωσης του θείου δράματος έμελλε να παίξει στη δυτικοευρωπαϊκή τέχνη.

Η τελική πράξη των Παθών του Κυρίου μνημονεύεται με γλαφυρό τρόπο στα ιστορικά βιβλία της Καινής Διαθήκης (Ματθαίος 27, 33-56 Μάρκος 15, 22-41 Λουκάς 23, 33-49 Ιωάννης 19, 17-37). Ας θυμηθούμε στο σημείο αυτό την εξιστόρηση των γεγονότων μετά την ανάβαση στον Γολγοθά μέσα από την αφήγηση του Ευαγγελιστή Ιωάννη

«Έτσι, κουβαλώντας ο ίδιος το σταυρό του, βγήκε στην τοποθεσία που ονομάζεται Τόπος Κρανίου και στα εβραϊκά Γολγοθάς. Εκεί τον σταύρωσαν, και μαζί με αυτόν άλλους δύο, τον ένα από τη μια μεριά και τον άλλο από την άλλη, και στη μέση τον Ιησού. Εγγραψε και μια επιγραφή ο Πιλάτος και την τοποθέτησε πάνω στο σταυρό. Η επιγραφή έλεγε: Ο ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ, Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Και την επιγραφή αυτή τη διάβασαν πολλοί από τους Ιουδαίους, γιατί ήταν κοντά στην πόλη ο τόπος όπου σταυρώθηκε ο Ιησούς, και ήταν γραμμένη στα εβραϊκά, στα ελληνικά και στα λατινικά. Έλεγαν, λοιπόν, στον Πιλάτο οι αρχιερείς των Ιουδαίων: Μη γράφεις: Ο Βασιλιάς των Ιουδαίων αλλά γράψε ότι εκείνος είπε, Είμαι ο Βασιλιάς των Ιουδαίων. Ο Πιλάτος τους απάντησε: Ό,τι έγραψα, έγραψα.

Στο μεταξύ, οι στρατιώτες, όταν σταύρωσαν τον Ιησού, πήραν τα ρούχα του και τα χώρισαν σε μερίδια, ένα μερίδιο για κάθε στρατιώτη. Πήραν επίσης και το χιτώνα. Ο χιτώνας όμως ήταν άρραφος, υφαντός ολόκληρος από πάνω ως κάτω. Είπαν, λοιπόν, οι στρατιώτες μεταξύ τους: Να μην τον σκίσουμε, αλλά να τον βάλουμε σε κλήρωση, και σε όποιον τύχει. Κι εκπληρώθηκε έτσι η Γραφή, που λέει: Μοιράστηκαν τα ρούχα μου μεταξύ τους και το ρουχισμό μου τον έβαλαν σε κλήρο.

Ενώ, λοιπόν, οι στρατιώτες τα έκαναν αυτά, εκεί κοντά στο σταυρό του Ιησού στέκονταν η μητέρα του και η αδελφή της μητέρας του, η Μαρία η γυναίκα του Κλωπά, και η Μαρία η Μαγδαληνή. Ο Ιησούς, λοιπόν, όταν είδε τη μητέρα του και το μαθητή, που ιδιαίτερα αγαπούσε, να της συμπαραστέκεται, λέει στη μητέρα του: Γυναίκα, να ο γιος σου. Έπειτα λέει στο μαθητή: Να η μητέρα σου. Και από εκείνη την ώρα, την πήρε ο μαθητής στο σπίτι του.

Ύστερα απ' αυτά, γνωρίζοντας ο Ιησούς πως όλα έχουν πια τελειώσει, για να εκπληρωθεί η Γραφή, λέει: Διψώ. Εκεί, λοιπόν, υπήρχε ένα δοχείο γεμάτο ξίδι. Εκείνοι τότε, αφού γέμισαν ένα σφουγγάρι με ξίδι και το περιτύλιξαν σ' ένα κλαδί από ύσσωπο, το έφεραν στο στόμα του Ιησού. Κι όταν ο Ιησούς γεύτηκε το ξίδι,

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

είπε: Τετέλεσται! κι αφού έγερσε το κεφάλι του, παρέδωσε το πνεύμα του.

Οι Ιουδαίοι, στο μεταξύ, επειδή ήταν Παρασκευή η ημέρα εκείνη, και για να μη μείνουν τα σώματα πάνω στο σταυρό το Σάββατο, γιατί ήταν γιορτή μεγάλη το Σάββατο εκείνο, ζήτησαν από τον Πιλάτο να διατάξει να σπάσουν τα σκέλη τους και να τους μεταφέρουν από εκεί. Ήρθαν τότε οι στρατιώτες κι έσπασαν τα σκέλη του πρώτου και του άλλου, που είχαν σταυρωθεί μαζί του. Μα σαν ήρθαν στον Ιησού και διαπίστωσαν πως είχε κιάλας πεθάνει, δεν του έσπασαν τα σκέλη, αλλά ένας από τους στρατιώτες τρύπησε το πλευρό του με τη λόγχη, κι αμέσως βγήκε αίμα και νερό. Κι αυτός που τα έχει δει αυτά με τα ίδια του τα μάτια, τα έχει βεβαιώσει με τη μαρτυρία του και είναι αληθινή η μαρτυρία του. Και ξέρει αυτός, πως αυτά που λέει είναι η αλήθεια, ώστε να πιστέψετε κι εσείς. Κι αυτά έγιναν για να εκπληρωθεί η Γραφή που λέει: Κόκκαλο δικό του δε θα συντριφτεί. Επίσης κι άλλη προφητεία της Γραφής που λέει: Θ' ατενίσουν ο εκείνος που λόγγισαν».

Αν και θα περίμενε κανείς ότι η απόδοση του επεισοδίου της Σταύρωσης του Ιησού με τις βαρύνουσες συμβολικές αναφορές της πράξης της Θυσίας του Θεανθρώπου, θα είχε να επιδείξει ιδιαίτερη δημοτικότητα στους καλλιτεχνικούς κύκλους και μιά μακρά εικονογραφική παράδοση ήδη από τα πρώτα χριστιανικά χρόνια, η πραγματικότητα είναι διαφορετική.

Έτσι δε σώζεται καμία θετικά φορτισμένη απόδοση της Σταύρωσης που να χρονολογείται από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες. Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς το γιατί αν στρέψει το βλέμμα του σε ένα περίφημο γκράφι που ανακαλύφθηκε στα 1817 στο τέταρτο δωμάτιο αριστερά της εισόδου στο συγκρότημα αυτοκρατορικών κτηρίων στον Παλατινό λόφο στη Ρώμη (Εικ.) Πρόκειται για την πρωιμότερη απεικόνιση του θέματος της Σταύρωσης που έχει σωθεί στις μέρες μας και χρονολογείται από τον πρώτο χριστιανικό αιώνα. Εμποτισμένη από άκρατη κλευσαστική διάθεση, η βλάσφημη καρικατούρα αποδίδει τον Ιησού δεμένο στο σταυρό έχοντας λάβει στο πρόσωπο τα χαρακτηριστικά ενός υποζυγίου. Στα αριστερά διακρίνεται ένας νεαρός πιστός να τον προσκυνά με χέρια προτεταμένα. Η εγχάρακτη επιγραφή μας σώζει μάλιστα το όνομά του ALEXAMENOS SEBETE QEON [ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΣ ΣΕΒΕΤΕ ΘΕΟΝ].

(Συνεχίζεται)

5/1

ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΣ
ΘΕΩΝΗ

6/1

ΦΩΤΗΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ
ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΦΑΝΗ
ΙΟΡΔΑΝΗΣ
ΟΥΡΑΝΙΑ
ΘΕΟΠΟΥΛΑ
ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

7/1

ΓΙΑΝΝΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ
ΖΑΝΝΕΤΟΣ

8/1

ΑΓΑΘΩΝ
ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ
ΔΟΜΙΝΙΚΗ
ΠΑΡΘΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ φωτοαναδρομές

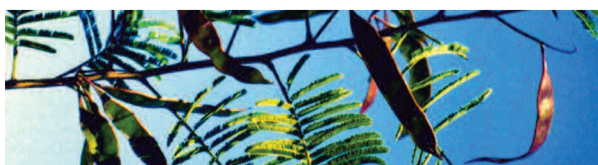
σελ. 4 - 7 ~ σινεμά, πολιτισμός

σελ. 8 - 10 ~ Οι Ζαπατίστας αναζητούν
-ακόμα- αξιοπρέπεια

σελ. 11 ~ συνέντευξη με τον Γιάννη Σπανό

σελ. 12 ~ παιδότοπος

σελ. 13 ~ Χρήσιμες συμβουλές
για ευτυχισμένα παιδιάσελ. 14 - 15 ~ Να διατηρήσουν τα...
κεκτημένα θέλουν Α.Ο.Χ. και Πλάτανιές

σελ. 16 ~ υγεία & βότανα

ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ:

Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Έλια Κουμή

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Γιάνα Μαρουλοσφράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Δημήτρης Δαμασκινός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Γιάννης Κατσανεβάκης
Σάκης Κουβάτσος
Χριστίνα Μακρατζάκη
Μανώλης Μανουσακας
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:

Νίκος Κοσμαδάκης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

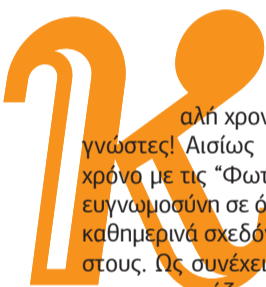
ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Βαγγέλης Βεργανελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

ΤΟΠΙΑ ΤΩΝ ΣΦΑΚΙΩΝ ΤΟΥ 1918

No. 452

αλή χρονιά, χρόνια πολλά και καλά, φίλοι αναγνώστες! Αισίως πάμε να συμπληρώσουμε τον ένατο χρόνο με τις "Φωτοαναδρομές" και νοιώθω πραγματική ευγνωμοσύνη σε όλους σας για την ειλικρινή στήριξη που καθημερινά σχεδόν εισέπραττα από γνωστούς και αγνώστους. Ως συνέχεια του προηγούμενου δημοσιεύματος, σας παρουσιάζω σήμερα φωτογραφίες από τη συλλογή μου, που έχουν τραβηχτεί το 1918 από το γιο του Μιχ. Δέφνερ κι έχουν δημοσιευτεί στο γνωστό περιηγητικό βιβλίο του "Οδοιπορικοί εντυπώσεις από την Δυτική Κρήτη". Η εκτύπωσή τους στο βιβλίο δεν είναι βέβαια πολύ καλή, γι' αυτό χάρηκα πολύ όταν τις βρήκα "στο πρωτότυπο". Τους Δέφνερ φαίνεται ότι συγκινούσαν ιδιαίτερα τα αδρά φυσικά τοπία του τόπου μας, κυρίως των Σφακιών και λιγότερο τα ίδια τα χωριά ή οι κωμοπόλεις. Οι **δύο πρώτες** είναι από τ' Ασκύφου. Η επόμενη (**τρίτη**) από το Ξυλόσκαλο. Η **τέταρτη**, η **πέμπτη** και η **έκτη**, από το ποροφάραγγο στη Σαμαριά (έχει τραβήξει και το φαράγγι). Η **έβδομη** και η **όγδοη**, είναι από την πεδιάδα της Ανώπολης και την Αράδαινα, η **ένατη** από την Κράπη και τέλος η **δέκατη** είναι η είσοδος του Φραγκοκάστελου. Δε χρειάζονται ιδιαίτερες επεξηγήσεις, ας τις αφήσουμε να μιλήσουν μόνες τους.

Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

κινηματογράφος

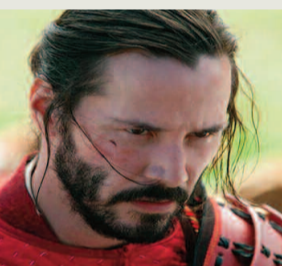

“Η κρυφή ζωή του Γουόλτερ Μίτι”

Με αφορμή την απώλεια του αρνητικού της φωτογραφίας που θα κοσμούσε το τελευταίο εξώφυλλο της έντυπης έκδοσης του περιοδικού “Life”, ο ονειροπόλος υπάλληλος Γουόλτερ Μίτι ξεκινά ένα περιπετειώδες ταξίδι αναζήτησης του χαμένου φιλμ αλλά και του εαυτού του...

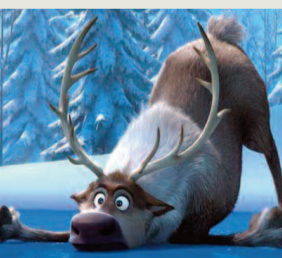
ΧΟΜΠΙΤ: Η ΕΡΗΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΦΙΣΤΗ

47 RONIN

ΜΙΚΡΑ ΑΓΓΛΙΑ

ΨΥΧΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΟΔΑ

Ο ΛΥΚΟΣ ΤΗΣ ΓΟΥΟΛ ΣΤΡΙΤ

ΑΤΤΙΚΟΝ ΣΥΤΑ

Τηλ.: 2821027717, www.cineattikon.gr

“ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΥΣ”

Προβολές: 5.45 και 6.30 μ.μ.

“ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ”

Προβολές: 7.45 και 10.15 μ.μ.

“Η ΚΡΥΦΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΟΥΟΛΤΕΡ ΜΙΤΙ”

Προβολές: 8.15 και 10.30 μ.μ.

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850 - 1

“ΠΕΜΠΤΗ @ 12”

Καθημερινά: 6.15 και 8.15 μ.μ.

“ΧΟΜΠΙΤ: Η ΕΡΗΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΦΙΣΤΗ”

Καθημερινά: 7.30 και 10.30 μ.μ.

“47 RONIN” (3D)

Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

“Ο ΛΥΚΟΣ ΤΗΣ ΓΟΥΟΛ ΣΤΡΙΤ”

Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

“ΜΙΚΡΑ ΑΓΓΛΙΑ”

Καθημερινά: 7.45 και 10.30 μ.μ.

“LAST VEGAS”

Καθημερινά: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΑΓΩΝΕΣ ΠΕΙΝΑΣ: ΦΩΤΙΑ”

Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

“ΨΥΧΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΟΔΑ”

(3D) (ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΜΕΝΟ)

Καθημερινά: 6.30 μ.μ.

“ΕΓΩ, Ο ΑΠΑΙΣΙΟΤΑΤΟΣ 2”

(ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΜΕΝΟ)

Καθημερινά: 6.30 μ.μ.

STER CINEMAS (MEGA PLACE)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ 12”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 6.30, 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΨΥΧΡΑ ΚΙ ΑΝΑΠΟΔΑ” (3D)

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 5 μ.μ.

“LAST VEGAS”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 7.15 μ.μ.

“ΗΟΒΒΙΤ: Η ΕΡΗΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΦΙΣΤΗ” (3D)

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 7 και 10 μ.μ.

“ΜΙΚΡΑ ΑΓΓΛΙΑ”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 9.20 μ.μ.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρουσίαση ποιητικής τριλογίας του Δ. Κακαβελάκη

Π

αρουσίαση της ποιητικής τριλογίας του Δημήτρη Κακαβελάκη “Η Νήσος”, “Κρήτη - Όνειρο Μέγα” και “Σάρκα Μία” θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 8 Ιανουαρίου στις 7:30μ.μ. στον χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων.

Την παρουσίαση θα κάνει η ποιήτρια και γιατρός Πηνελόπη Ντουτουλάκη.

Την εκδήλωση διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων και οι εκδόσεις “Ερεισμα”.

ΣΤΟΝ “ΚΗΠΟ”

Ταινίες Βωβού κινηματογράφου

Με την προβολή ταινιών βωβού κινηματογράφου εμπλουτίζεται το εορταστικό πρόγραμμα εκδηλώσεων της Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ., σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή.

Οι προβολές θα γίνουν στον Δημοτικό Κήπο στις 6 το απόγευμα σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα:

Σήμερα Σάββατο

Charles Chaplin “The Kid” (διάρκεια 52':45")

Laurel and Hardy “Laughing Gravy” (διάρκεια 30':49")

Αύριο Κυριακή

Charles Chaplin “Modern Times” (διάρκεια: 1:23').

Είσοδος Ελεύθερη.

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Ρεσιτάλ πιάνου Ειρήνης Σπυρλιδάκη

Ρεσιτάλ πιάνου της Ειρήνης Σπυρλιδάκη θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 8μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων που διοργανώνει η Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.. Το ρεσιτάλ είναι αφιερωμένο στην Αλίκη Βατικιώτη.

Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΚΙΣΑΜΟΥ

Τα Χριστούγεννα της Λούλας Στρομπουλούλας

Την παιδική παράσταση “Τα Χριστούγεννα της Λούλας Στρομπουλούλας” του Ευγένιου Τριβιζά παρουσιάζει ο Πολιτιστικός Σύλλογος “Νεολαία Κισάμου” την Κυριακή 5 Ιανουαρίου, στις 6 μ.μ., στο Δημαρχείο Κισάμου, μετά από απαίτηση του κόσμου που κατέκλυσε την αίθουσα του Δημαρχείου στις προηγούμενες παραστάσεις. «Χριστούγεννα! Μια γιορτή γεμάτη λαμπερά στολίδια, φαγητό, χορό και παραγεμισμένη γαλοπούλα! Ή μήπως όχι;

Η Λούλα Στρομπουλούλα, η τετράπαχη γαλοπούλα, ζει μέσα στις ψευδαισθήσεις, αλλά μόλις αντιλαμβάνεται τι πρόκειται να συμβεί δε δέχεται τη μοίρα της! Μετά από πολλές περιπέτειες και προτού προλάβουν να την “εκτελέσουν” βρίσκει ένα σεντούκι που θα της αλλάξει τη ζωή!.

Στην είσοδο θα υπάρχει καλάθι διάθεσης τροφίμων με σκοπό την ενίσχυση του κοινωνικού παντοπωλείου.

Είσοδος 2 ευρώ.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "HERITAGE DAILY"

Στις σημαντικότερες αρχαιολογικές ανακαλύψεις του 2013 η ελληνική ανασκαφή στη Φθιώτιδα

ΑΠΕ

Δέκα από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές ανακαλύψεις που έγιναν μέσα στο 2013, επέλεξε πρόσφατα το γνωστό διαδικτυακό περιοδικό Heritage Daily, που δημοσιεύει ειδήσεις για την πολιτιστική κληρονομιά από όλο τον κόσμο και τις χρονικές περιόδους.

εταξύ αυτών (στο νούμερο 10) και η ελληνική ανασκαφή στη θέση Κουτρουλού - Μαγούλα, που ερευνάται από την Αρχαιολογική Υπηρεσία σε συνεργασία με τη Βρετανική Σχολή Αθηνών και το Πανεπιστήμιο του Σαουθάμπτον.

Ας τις δούμε αναλυτικότερα:

1. Στο νούμερο ένα, το περιοδικό καταχωρεί την ανακάλυψη των λειψάνων του Βασιλιά Ριχάρδου Γ' από το Πανεπιστήμιο του Λέστερ. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση των Βρετανών ερευνητών, τον περασμένο Φεβρουάριο, τα λείψανα που ανακαλύφθηκαν το 2012 στο κέντρο του Λέστερ, κάτω από την εκκλησία Grey Friars, ανήκαν πράγματι στον τελευταίο βασιλιά των Πλανταγενετών, ο οποίος πέθανε στη μάχη του Μπόσγουορθ το 1485 σε ηλικία 32 ετών. Για την ταυτοποίηση των οστών χρησιμοποιήθηκε γενετικό υλικό των απογόνων του βασιλιά που βρίσκονται ακόμα στη ζωή.

2. Ενα ρωμαϊκό γλυπτό εξαιρετικής διατήρησης, που απεικονίζει αετό να κρατά στο ράμφος του φίδι, εντοπίστηκε την περασμένη χρονιά στο Σίτι του Λονδίνου. Η αρχαιολογική ομάδα του Μουσείου Αρχαιολογίας του Λονδίνου αρχικά δίστασε να ανακοινώσει την ανακάλυψη και τη ρωμαϊκή προέλευση του γλυπτού, λόγω της απίστευτα καλής του διατήρησης. Χρονολογείται μεταξύ 1ου και 2ου αι. μ.Χ. και σύμφωνα με τους ειδικούς «αποτελεί ένα από τα καλύτερα σωζόμενα γλυπτά της ρωμαϊκής Βρετανίας».

3. Αρχαιολόγοι ανακάλυψαν το 2013 ένα από τα μεγαλύτερα και αρχαιότερα κελάρια στον κόσμο. Ο αποθηκευτικός χώρος που ανασκάφτηκε στα ερείπια παλατιού της χανααντικής πόλης Τελ Κάμπρι, βόρεια του Ισραήλ, χρονολογείται στο 1700 π.Χ. και περιελάμβανε 2.000 λίτρα δυνατού γλυκού κρασιού. Το κρασί ήταν αρωματισμένο με μέντα, μέλι, κανέλα, άρκευθο και ρπίνες, μια συνταγή παρόμοια με τους φαρμακευτικούς οίνους που χρησιμοποιούνταν στην αρχαία Αίγυπτο επί δύο χιλιάδες χρόνια.

4. Η ανακάλυψη ενός μεσολιθικού μνημείου στο Νόρτον του Χερτ-

φορντσάιντ έχει ιστορία που ξεκινά από το 1936, όταν ένας πρωτοπόρος της αγγλικής αεροφωτογραφίας το εντόπισε από ψηλά. Εκτοτε έγιναν πολλές έρευνες για το τεράστιο "διπλό δακτυλίδι" στο έδαφος, αλλά μόλις το 2013 οι ειδικοί μπόρεσαν να κατανοήσουν τη σημασία της θέσης, που δίνει άγνωστα μέχρι σήμερα στοιχεία για την προϊστορία της περιοχής.

5. Ρωμαϊκή είναι η προέλευση του ανακτόρου, που ανασκάφτηκε στο όρος Σιών της Ιερουσαλήμ από το Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας των ΗΠΑ. Η ιδιαιτερότητα του ευρήματος οφείλεται στην καλή διατήρηση των υπολειμμάτων του πολυτελούς κτηρίου του 1ου αι. μ.Χ., που εντοπίστηκε σε περιοχή η οποία είχε εγκαταλειφθεί κατά περιόδους. Σύμφωνα με τους ερευνητές, η οικία πιθανότατα ανήκε σε μέλος της ιουδαϊκής άρχουσας ιερατικής κάστας, ενώ περαιτέρω στοιχεία ίσως δώσουν πολύτιμες πληροφορίες για τους άρχοντες της Ιερουσαλήμ την εποχή του Χριστού.

6. Τον τάφο ενός γιατρού που μάζησε στην Αίγυπτο πριν από 4.000 χρόνια, έφεραν στο φως Τσέχοι αρχαιολόγοι. Η ανακάλυψη έγινε στο Αμπουσίρ, μια εκτεταμένη νεκρόπολη του Αρχαίου Βασιλείου κοντά στη σύγχρονη πόλη του Καΐρου, που εξυπηρετούσε την ελίτ της αρχαίας πρωτεύουσας Μέμφιδας. «Η ανακάλυψη είναι σημαντική γιατί πρόκειται για τον τάφο ενός από τους μεγαλύτερους γιατρούς της εποχής των Πυραμίδων, ο οποίος είχε πολύ στενούς δεσμούς με τον φαραώ», είχε δηλώσει τον περασμένο Οκτώβριο ο υπουργός Αρχαιοτήτων της Αιγύπτου, Ιμπραήμ Αλί.

7. Τα υπολείμματα δύο μεγάλων νεκρικών αιθουσών, που κατασκευάστηκαν μεταξύ 4000 και 3600 π.Χ., για να καούν και να θαφτούν η κάθε μία μέσα σε προϊστορικούς τύμβους, βρέθηκε πέρισι στη Βρετανία από αρχαιολόγους του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ και του Συμβουλίου του Herefordshire. Τα κτήρια, μήκους γύρω στα 70μ., είχαν διαδρόμους και

Πήλινα ειδώλια που βρέθηκαν στη νεολιθική θέση Κουτρουλού - Μαγούλα στη Φθιώτιδα. Τα ειδώλια έχουν μέγεθος που ποικίλλει, από 3 ως 12 εκατοστά σε μήκος και βρέθηκαν σε διάφορα σημεία των περίπου 40 στρεμμάτων που καταλαμβάνει η νεολιθική θέση. Αναπαριστάσεις της Μπτέρας - Θεάς, παιχνίδια, συμβολικά αντικείμενα επικοινωνίας ή πειραματισμοί νεολιθικών ανθρώπων στην προσπάθειά τους να εξερευνήσουν το ανθρώπινο σώμα; Το θέμα παραμένει ανοικτό για τους αρχαιολόγους που μελετούν τα 300 και πλέον πήλινα ειδώλια τα οποία βρέθηκαν, αριθμός ιδιαίτερα σημαντικός και από τους μεγαλύτερους της περιόδου στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

χωρίσματα, έμοιαζαν δηλαδή με οικίες, επιβεβαιώνοντας τους αρχαιολόγους που υποστήριζαν ότι στη νεολιθική Ευρώπη τα «σπίτια των νεκρών» αναπαριστούσαν τα «σπίτια των ζωντανών». Επίσης, μεταγενέστερες ταφές στην περιοχή των τύμβων αποδεικνύουν ότι η τοποθεσία παρέμεινε ιερή και μετά από 1.000 χρόνια.

8. Στο νούμερο οκτώ βρίσκεται η δεύτερη μεγαλύτερη μεσαιωνική ανακάλυψη στη Βρετανία, μετά τα λείψανα του βασιλιά Ριχάρδου Γ'. Νεκροταφείο με μαζικές ταφές από τα θύματα του Μαύρου Θανάτου, της επιδημίας πανώλης που έπληξε το Λονδίνο τον 14ο αιώνα, ανακαλύφθηκε στο κέντρο της πόλης κατά τη διάρκεια εργασιών της νέας προαστιακής σιδηροδρομικής γραμμής Crossrail. Δεκατρείς σκελετοί τοποθετημένοι σε δυο προσεκτικά οριοθετημένες σειρές στην άκρη της πλατείας Τσαρτερχάουζ στο Φάρινγκτον, ηλικίας ως και 660 ετών, θεωρείται ότι ανήκουν στα θύματα της πανώλης του 1328. Τα ιστορικά αρχεία αναφέρονται σε ένα νεκροταφείο που ανοίχτηκε τη χρονιά αυτή στο Φάρινγκτον -το οποίο μέχρι σήμερα δεν είχε εντοπιστεί- ενώ σύμφωνα με τα πενιχρά στοιχεία της εποχής, ως και 50.000 άνθρωποι πρέπει να θάφτηκαν εκεί σε λιγότερο από τρία χρόνια. Οι ειδικοί που θα εξετάσουν τα οστά ελπίζουν να εντοπίσουν το DNA των βακτηρίων της πανώλης, συνεισφέροντας έτσι στη συζήτηση για το τι προκάλεσε τον Μαύρο Θάνατο.

9. Ενα υπέροχο πολύχρωμο μωσαϊκό ηλικίας 1.500 ετών βρέθηκε στο κιμπούτς Μπετ Κάμα στο Ισραήλ. Το καλοδιατηρημένο μωσαϊκό,

που χρονολογείται μεταξύ 4ου και 6ου αι. μ.Χ., είναι διακοσμημένο με γεωμετρικά σχέδια, ενώ στις γωνίες του έχουν σχεδιαστεί αμφορείς, παγώνια, καθώς και περιστέρια που τσιμπολογούν σταφύλια. Αν και δεν πρόκειται για σπάνια μοτίβα, αυτό που εντυπωσιάζει είναι ο μεγάλος αριθμός των σχεδίων που έχουν συμπεριληφθεί σε ένα δάπεδο. Το μωσαϊκό ανήκει σε ένα πολύ μεγάλο κτήριο, πιθανότατα δημόσιου χαρακτήρα.

10. Τα 300 και πλέον προϊστορικά πήλινα ειδώλια που βρέθηκαν στη νεολιθική θέση Κουτρουλού - Μαγούλα Φθιώτιδας -από τους μεγαλύτερους αριθμούς της περιόδου στη νοτιοανατολική Ευρώπη- βρίσκονται στη δέκατη θέση στον κατάλογο του περιοδικού με τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα του 2013.

«Ειδώλια βρίσκονται και σε άλλες νεολιθικές θέσεις στην Ανατολία και στα Βαλκάνια, όμως τόσο ο αριθμός όσο και η ποικιλία των τύπων κάνουν την Κουτρουλού - Μαγούλα να ξεχωρίζει. Πιστεύω ότι τα συγκεκριμένα ειδώλια, λόγω αριθμού και ποικιλίας, αλλά και επειδή προέρχονται από στρωματογραφική και συστηματική ανασκαφή και όχι από επιφανειακές συλλογές, μπορούν να ανοίξουν νέους δρόμους στην ερμηνεία των αντικειμένων αυτών» είχε δηλώσει τον περασμένο Φεβρουάριο στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Γιάννης Χαμπλάκης, καθηγητής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Σαουθάμπτον και συνδιευθυντής του ερευνητικού προγράμματος αρχαιολογίας και αρχαιολογικής εθνογραφίας στην Κουτρουλού - Μαγούλα Φθιώτιδας.

Ελ. Μάρκου

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ

Εκθεση για τις εφευρέσεις των αρχαίων Ελλήνων

Μια επιλογή 150 εφευρέσεων των αρχαίων Ελλήνων (από το ρομπότ υπερπέρια του Φίλωνος μέχρι τον "κινηματογράφο" του Ήρωνος και από το υδραυλικό ωρολόγιο του Κτησιβίου μέχρι τον αναλογικό υπολογιστή των Αντικυθήρων) που καλύπτουν την περίοδο από το 2000 π.Χ. μέχρι το τέλος του αρχαίου ελληνικού κόσμου φιλοξενείται στο

Εκθεσιακό Κέντρο Αγίας μέχρι και τη Δευτέρα 6 Ιανουαρίου.

Το υλικό της έκθεσης προέρχεται από το Μουσείο της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας του Κώστα Κοτσανά που εδρεύει στο Κατάκολο.

Τα εκθέματα συνοδεύονται από πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό (στα ελληνικά και αγγλικά) όπως εξηγηματικές πινακίδες και γιγαντοαφί-

σες με πολλές πληροφορίες, αναλυτικά σχέδια, φωτογραφίες και πλήρεις βιβλιογραφικές αναφορές ενώ πολλά από τα εκθέματα είναι διαδραστικά.

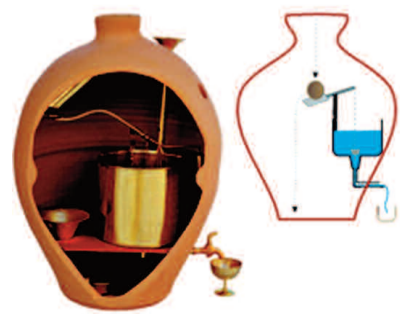
Υπάρχουν σταθμοί προβολής βίντεο και κινουμένων σχεδίων επίδειξης της λειτουργίας των μηχανισμών καθώς και προβολή ντοκιμαντέρ όπου ο εκθέτης εξηγεί

τη λειτουργία και τη σημασία των μηχανισμών.

Η είσοδος στην έκθεση είναι δωρεάν.

Στον ίδιο χώρο υπάρχει ένα Χριστουγεννιάτικο πάρκο με πολυάριθμες δραστηριότητες.

Ωρες λειτουργίας: καθημερινά από τις 10 το πρωί μέχρι τις 10 το βράδυ.

Σερφαρίσματα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΒΙΑΚΗ**
lyviakis@gmail.com

Chania Rooms

Τον δικό της χώρο στον ιστό έχει η Ένωση Ενοικιαζομένων Δωματίων Νομού Χανίων. Το επίσημο web site της Ένωσης βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.chaniarooms.gr.

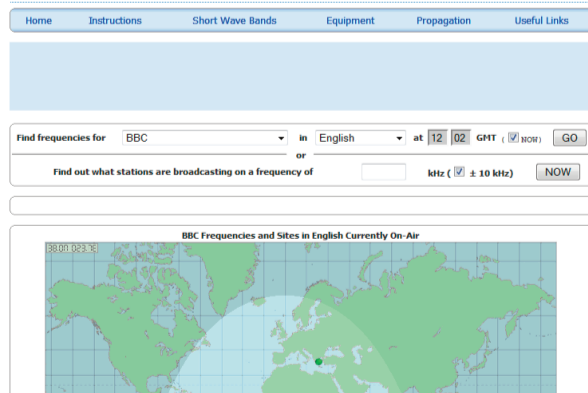
Ο επισκέπτης που θέλει να περάσει τις διακοπές του στα Χανιά μπορεί να επιλέξει κάποιο από τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, διαμερίσματα, studios, bungalows, οικογενειακά ξενοδοχεία για τις διανυκτερεύσεις του. Ο ιστότοπος παρέχει και πληροφορίες για τον Νομό Χανίων.

ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. Χανίων

Μέσα στο τοπίο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης δημιουργήθηκε ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. Χανίων) ο οποίος διαθέτει και ιστοσελίδα στην οποία τονίζεται ότι προσπαθεί να στηρίξει επαγγελματικά ανθρώπους που πέρασαν ή περνούν μια ψυχολογική περιπέτεια ή έχουν εμπειρία εγκλεισμού στο Ασυλο. Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι: <http://www.koispechania.gr/>

SHORT WAVE INFO

Βραχεία κύματα

Ακούτε ξένους ραδιοφωνικούς σταθμούς στα βραχεία κύματα (Short Wave) της ραδιοφωνίας;

Έχετε ως κόμπος τις μακρινές ραδιοφωνικές λήψεις; Αν ναι, υπάρχει ένας ενημερωτικός ιστότοπος με ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς των βραχέων κυμάτων και τις συχνότες εκπομπές. Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι www.short-wave.info

Serfarismata.blogspot.com

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Εκδήλωση Βράβευσης
φοιτητών ΑΕΙ - ΤΕΙ

Περισσότεροι από 70 φοιτητές που εισήχθησαν τη χρονιά που πέρασε σε ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας και είναι δημότες Πλατανιά θα βραβευθούν από τον Δήμο σε εκδήλωση που θα γίνει μεθαύριο Δευτέρα στις 5 το απόγευμα στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης στο Κολυμπάρι.

την εκδήλωση αναφέρθηκαν σε χθεσινή τους συνέντευξη Τύπου ο Δήμος και η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δ. Πλατανιά.

«Πραγματοποιούμε και φέτος η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου και ο Δήμος αυτήν την εκδήλωση που είχε ξεκινήσει επί Δήμου Κολυμπαρίου. Θέλουμε να τη συνεχίσουμε παρά τις δυσκολίες. Θα βραβευστούν οι φοιτητές που εισήχθησαν στα ανώτερα και ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας που είναι δημότες μας. Η βράβευση θα αφορά ένα συμβολικό ποσό 50 ευρώ στο λογαριασμό του κάθε φοιτητή και είμαστε σε διαπραγμάτευση με τράπεζα έτσι ώστε το ποσό αυτό να αυξηθεί από μέρους τους» επεσήμανε ο πρόεδρος της Κοινωφελούς Επιχείρησης του Δήμου Πλατανιά κ. Αντώνης Καπνισιάκης.

Από τη μεριά του ο αντιδήμαρχος κ. Γιάννης Μαλακωνάκης απύθυνε κά-

λεσμα σε γονείς και φοιτητές «να παραβρεθούν στην εκδήλωση γιατί είναι για αυτούς, για να τους τιμήσουμε και να τους ενισχύσουμε περισσότερο ηθικά. Να τους ευχηθούμε καλή δύναμη και πρόοδο», όπως σημείωσε.

Για την εκδήλωση που θα γίνει τη Δευτέρα στο Κολυμπάρι μίλησαν οι κύριοι Α. Καπνισιάκης (αριστερά) και Γ. Μαλακωνάκης.

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Εορτασμός των Θεοφανίων

Με μεγαλοπρέπεια θα εορταστούν και φέτος τα Θεοφάνια στο Νομό Χανίων τη Δευτέρα 6 Ιανουαρίου. Στην πόλη των Χανίων, η καθιερωμένη τελετή καθαγιασμού των υδάτων θα γίνει στις 11 π.μ. στην κεντρική δεξαμενή υδροδότησης της πόλης, στην ενορία Αγίου Ιωάννη (τέρμα Ηγουμενίου Γαβριήλ). Στην Αγία Μαρίνα, τη στις 10:30 το πρωί θα γίνει ο Αγιασμός των Υδάτων (στο δεύτερο μόλο της Αγ. Μαρίνας, πίσω από το φαρμακείο). Μικροί

βουτηχτές θα πέσουν να πιάσουν τον Τίμιο Σταυρό και δεκάδες περισσότερα θα πλημμυρίσουν τον ουρανό της Αγίας Μαρίνας.

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Το πρόγραμμα εορτασμού των Θεοφανίων ανακοίνωσε και ο Δήμος Πλατανιά. Στις 10π.μ. θα γίνει Αγιασμός των υδάτων στο λιμανάκι του Πλατανιά, στις 10:30π.μ. στην παραλία του Ταυρωνίτη και στην παραλία των Καμισιανών και στις 11π.μ. θα γίνει στο λιμάνι Κολυμπαρίου.

ΣΤΟ ΕΝΥΔΡΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Οι δραστηριότητες στο Ενυδρείο Κρήτης, σύμφωνα με το εορταστικό πρόγραμμα, κορυφώνονται την ημέρα των Θεοφανίων Δευτέρα 6 Ιανουαρίου στη 1μ.μ., με τον Αγιασμό των υδάτων από τον σεβασμιότατο αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηνάιο.

Την όλη τελετή θα μπορούν να παρακολουθήσουν οι παρευρισκόμενοι μπροστά στην πανοραμική δεξαμενή ενώ ταυτόχρονα θα προβάλλεται σε όλες τις οθόνες στον χώρο του Ενυδρείου.

Το Ενυδρείο θα είναι ανοιχτό από τις 9:30π.μ. για τα μέλη του Ενυδρείου (κάτοχοι της "Kartaquarium") και από τις 12:30 για τους υπόλοιπους επισκέπτες μέχρι το όριο χωρητικότητας που θα επιτρέπει μια ασφαλή και ευχάριστη παραμονή στον χώρο.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 2810-337788.

ΣΕ ΑΓΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑΚΙ

Κοπή Βασιλόπιτας χειμερινών κολυμβητών

Ο Σύλλογος χειμερινών κολυμβητών "Ο Ποσειδών" θα κόψει τη βασιλόπιτά του τη Δευτέρα 6 Ιανουαρίου στις 11:30 π.μ. στους Αγίους Αποστόλους, μετά τη λειτουργία των Θεοφανείων και τη ρίψη του σταυρού.

Θα ακολουθήσει μουσικό πρόγραμμα.

ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΑΚΙ

Εξάλλου, την πρωτοχρονιάτικη πίτα του θα κόψει για 37η συνεχή χρονιά ο Σύλλογος Χειμερινών Κολυμβητών Χανίων, με έδρα το Καλαμάκι.

Η κοπή της πίτας θα γίνει μαζί με τον Αγιασμό των Υδάτων τη Δευτέρα 6 Ια-

νουαρίου στις 12 το μεσημέρι, σε συνεργασία με την Ενορία του Αγίου Φανουρίου Γαλατά.

Θα ακολουθήσει παραδοσιακό κέρασμα με βασιλόπιτα και κονιάκ.

Η Μ Ε Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Α

“Ημερολόγιο Κρητικής Διατροφής 2014”

Κυκλοφόρησε το Ημερολόγιο της Κρητικής Διατροφής 2014, από τον Δήμο Χανίων, το οποίο αποτελεί επανέκδοση του Ημερολογίου του 2013 και οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να το προμηθευτούν από τις προθήκες των βιβλιοπωλείων του Νομού στην τιμή των 5 ευρώ.

Στις 383 “γευστικές” σελίδες της έκδοσης περιλαμβάνονται 365 παραδοσιακές συνταγές της Κρήτης, μία για κάθε μέρα του χρόνου. Τον ρόλο και τη σημασία τέτοι-

ων εκδόσεων επισημαίνει ο δήμαρχος Χανίων Μανώλης Σκουλάκης στον πρόλογο - χαιρετισμό του που μπορεί να διαβάσει κανείς στο βιβλίο.

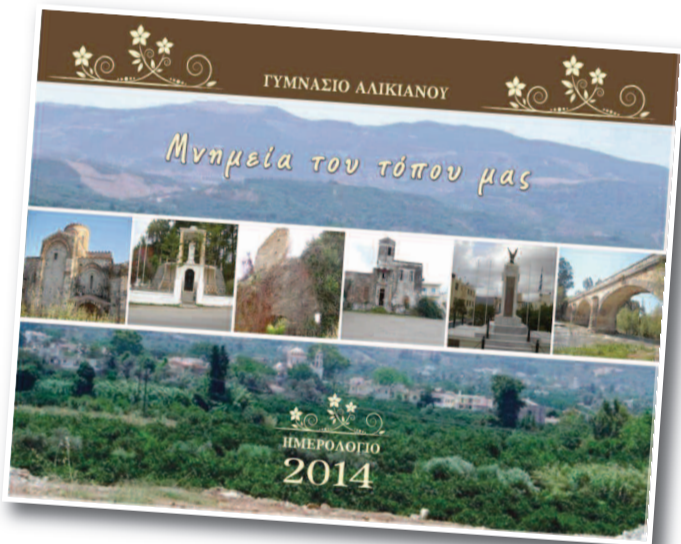
Μεταξύ άλλων τονίζει ότι: «Μέσα από τις σελίδες αυτού του βιβλίου, επιδιώκεται να δοθεί ένα μήνυμα ζωής που πηγάζει από τη σοφία χιλιάδων ετών διατροφικών συνθηκών των κατοίκων του νησιού όπως σώζονται μέχρι και σήμερα»...

Ημερολόγιο 2014 από το Γυμνάσιο Αλικιανού

Στα μνημεία της περιοχής του Αλικιανού είναι αφιερωμένο το Ημερολόγιο που δημιούργησε το Γυμνάσιο Αλικιανού για το 2014. Κατεξοχόν βυζαντινές εκκλησίες, μετόχια, πύργοι, γέφυρες και άλλα μνημεία συνθέτουν το περιεχόμενο του ημερολογίου, ενώ πλούσιο φωτογραφικό υλικό πλαισιώνει τον αντίστοιχο υπομνηματισμό.

Όπως αναφέρει στον πρόλογο της έκδοσης η Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Ιωάννα Α. Ραμουτσάκη:

«Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονιστεί ότι τα ιστορικά αυτά μνημεία αναδεικνύονται μέσα από σχετική έρευνα των μαθητών του σχολείου, με την κατάλληλη καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, καλύπτοντας χρονικά μία ευρεία περίοδο: από τα Βυζαντινά χρόνια ως τη Γερμα-

νική Κατοχή και την πρωϊκή αντίσταση του κρητικού λαού, φτάνοντας ως τη σύγχρονη εποχή με επιμελημένες κατασκευές που βασίζονται στην αρχιτεκτονική παράδοση του τό-

που μας, υπογραμμίζοντας, παράλληλα, την αίσθηση της συνέχειας στο πολιτισμικό και ιστορικό του γίγνεσθαι».

Ποιητικό ημερολόγιο 2014

Πιστό στις αρχές της παράδοσης και τις απαιτήσεις του αναγνωστικού κοινού κυκλοφόρησε, για δέκατη ένατη συνεχόμενη χρονιά, το Ποιητικό Ημερολόγιο των εκδόσεων “Ιωλκός” με επιμέλεια - ανθολόγηση του Γιάννη Κορίδη. Κοσμείται με 4 έργα του Παναγιώτη Στάθη.

Κάθε μέρα (ολοσέλιδη) περιέχει τις απαραίτητες ημερολογιακές πληροφορίες και ένα αντιπροσωπευτικό ποίημα. Ανθολογούνται ποιήματα όλων των τάσεων και όλων των εποχών, από την αρχαιότητα έως τις ημέρες μας, από

τον Σιμωνίδη τον Κείο στον Σολωμό, από τον Κ. Π. Καβάφη στον Νικηφόρο Βρεττάκο. Περιέχει ακόμα ποιήματα επετειακά και ποιήματα για καθημερινή ανάγνωση.

Το Ποιητικό Ημερολόγιο είναι μια καινούργια ανθολογία ποίησης που κυκλοφορεί κάθε χρόνο.

Δεν επαναλαμβάνονται τα ίδια ποιήματα και δεν προβάλλονται μόνο κλασικοί δημιουργοί, αλλά και σύγχρονα ονόματα που επιβεβαιώνουν την εξελικτική πορεία της ελληνικής Ποίησης.

Βιβλία

Επιχείρηση ζάχαρη

Ίαν ΜακΓιούαν

Εκδότης: Πατάκης

Η Σερίνα Φρουμ, η όμορφη κόρη ενός αγγλικανού επισκόπου, ζει, στο τελευταίο έτος των σπουδών της στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ, μια σύντομη ερωτική περιπέτεια με έναν

μεγαλύτερο της άντρα, η οποία και οδηγεί στη στρατολόγησή της από τις βρετανικές μυστικές υπηρεσίες. Βρισκόμαστε στα 1972. Η Βρετανία παραπαίει στο χείλος της οικονομικής καταστροφής, σπαρασσόμενη από συνεχείς απεργίες στις βιομηχανίες και τρομοκρατικές επιθέσεις του IRA. Ο Ψυχρός Πόλεμος ννεί τα λείψια, ωστόσο η αντιπαράθεση ανατολικού και δυτικού μπλοκ συνεχίζεται, ιδίως στον χώρο του πολιτισμού.

Η Σερίνα αναλαμβάνει μια “μυστική αποστολή” που τη φέρνει σε επαφή με τον Τομ Χάλεϋ, πολλά υποσχόμενο νεαρό συγγραφέα. Πρώτα ερωτεύεται τα αφηγήματά του και στη συνέχεια τον ίδιο. Θα μπορέσει να συντηρήσει τη μυθοπλασία της ζωής της, τα μυστικά και τα ψέματα με τα οποία έχει κατ’ ανάγκην κατακλύσει τον νεαρό εραστή της, προκειμένου να μην αποκαλυφθεί η πραγματική της ταυτότητα και ο ρόλος της στη ζωή του; Ποιος επινοεί ποιον; Για να απαντήσει σ’ αυτά τα ερωτήματα, η Σερίνα θα υποχρεωθεί να εγκαταλείψει την πρώτη αρχή της κατασκοπείας: «Μην εμπιστεύεσαι κανέναν»...

Οι σκιές που αναζητάς στην

Αλεξάνδρεια

Μάρω Φιλίππου

Εκδότης: Κέδρος

Από την Κρήτη στην Αλεξάνδρεια, από εκεί στη Σμύρνη και πίσω στην Αλεξάνδρεια των Ελλήνων, ο Ιωάννης Χαβάκης, άνθρωπος ανήσυχος και ασυμβίβαστος, οραματίζεται ένα καλύτερο μέ-

λον γι’ αυτόν και για την οικογένειά του.

Πιστός στις παραδόσεις της γενιάς του, αλλά και πρόθυμος δέκτης των μνημάτων μιας νέας εποχής, ο Ιωάννης Χαβάκης, ο Γιάννης για τους αγαπημένους του, θα προσπαθήσει να χαράξει νέα μονοπάτια πλάι στους παλιούς δρόμους της μυθικής πόλης. Η συγγραφέας θα ψάξει να βρει τα βήματά του, θα αναζητήσει σκιές σε τόπους που εκείνος σημάδεψε με το πέρασμά του. Και με τις αναφορές της στην εποχή εκείνη - από τα μέσα του 19ου αιώνα ως το 1910- παρασύρει τον αναγνώστη σε μια μυθιστορηματική βιογραφία γεμάτη χρώματα, αρώματα και συγκινήσεις.

Φυλαχτό

Ρομπέρτο Μπολάνιο

Εκδότης: Αγρα

Η Αουξίλιο Λακουτέρ είναι παγιδευμένη. Επί δώδεκα ημέρες κρύβεται στις γυναικείες τουαλέτες της Σχολής Φιλοσοφίας και Φιλολογίας όταν η αστυνομία καταλαμβάνει το Πανεπιστήμιο, στο Μεξικό, τον Σεπτέμβριο

του 1968. Εκεί θα μείνει κλεισμένη για κάμποσες μέρες και σ’ αυτό το διάστημα οι τουαλέτες θα μετατραπούν σε ένα τούβελ στο χρόνο, μέσα από το οποίο θα δει τα χρόνια που έζησε στο Μεξικό και τα χρόνια που θα ζήσει.

Κοιτάζει το πάτωμα και αρχίζει ένα παραληρηματικό παραμύθι: Είναι η μητέρα της ποίησης του Μεξικού.

Αυτό το έντονα ηλεκτρισμένο, πρωτοπόρο, ημιπαραισθησιογόνο μυθιστόρημα είναι ένα δυνατό ρεύμα συνείδησης μέσα στο οποίο οι ποιητές του Μεξικού οργίζονται και περιδινούνται. Γεμάτο άγριες, σκοτεινές, λογοτεχνικές προφητείες, ηρωικούς ποιητές, τρελούς ποιητές, καλλιτέχνες “πνιγμένους από τη λαμπρότητα της νιότης”, η παθιασμένη αφήγηση της Αουξίλιο -ταυτόχρονα σπαρακτική και λυρική- κατακλύζεται από την ουσία της τέχνης του Μπολάνιο.

Αλφρεντ και Εμιλυ

Ντόρις Λέσινγκ

Εκδότης: Καστανιώτης

Σε αυτό το μυθιστόρημα, που υπήρξε και το τελευταίο της, η νομπελίστρια Ντόρις Λέσινγκ εξερευνά τις ζωές των γονιών της που καταστράφηκαν ανεπανόρθωτα από τον Μεγάλο Πόλεμο. Ο πατέρας της λατάρουσε την απλή ζωή

του αγρότη, αλλά μια οβίδα, που τον βρίσκει στα χαρακώματα, τον αναγκάζει να ζήσει την υπόλοιπη ζωή του με ξύλινο πόδι.

Η μητέρα της, από την άλλη πλευρά, ζει τραυματικά τον θάνατο του μεγάλου έρωτα της ζωής της, ενός γιατρού που πνίγηκε στη Μάγχη, γεγονός που τη σπρώχνει να αφιερωθεί στην περίθαλψη τραυματιών στο νοσοκομείο Ρόγιαλ Φρι. Στο πρώτο μισό της αφήγησης, η Ντόρις Λέσινγκ φαντάζεται την ευτυχισμένη ζωή που θα ζούσαν οι γονείς της αν δεν είχε υπάρξει ο πόλεμος. Στο δεύτερο μέρος αφηγείται την πραγματική ιστορία των γονιών της, που ξεκινάει με τη συνάντησή τους στη διάρκεια ενός αγώνα κρίκετ, σε ένα χωριό έξω απ το Κόλτσεστερ. Ακολουθεί μια διεισδυτική ματιά στη σχέση τους υπό τη σκιά του Μεγάλου Πολέμου, η μετακίνηση της οικογένειας στην Αφρική και ο αντίκτυπος της δικής τους ζωής πάνω στην κόρη τους που αναγκάζεται να μεγαλώσει σε έναν ξένο τόπο.

ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥΣ

Οι Ζαπατίστας αναζητούν -ακόμα- αξιοπρέπεια

■ «Κάνει κρύο, όσο και πριν από 20 χρόνια» το μήνυμα του υποδιοικητή Μάρκος, για τους ιθαγενείς του Μεξικού

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΠΕΡΑΚΗΣ
perakisp@haniotika-nea.gr

Καλοκαίρι του 1994. Ο άγνωστος με το σπρέι έγραφε στον -γκρεμισμένο πλέον- τοίχο στην οδό Σαρπηδόνας: «Ο Ατλαντικός δεν είναι αδιάβατος. Η επανάσταση ξέρει κολύμπι». Και κάπως έτσι, ξεκίνησε να διαδίδεται και στα Χανιά ο λόγος του υποδιοικητή Μάρκος. Της εμβληματικής αυτής προσωπικότητας του κινήματος των ιθαγενών της πολιτείας Τσιάπας στο Μεξικό. Την 1η Ιανουαρίου του 1994, οι Ζαπατίστας ξεκινούν την ειρηνική τους εξέγερση με αίτημα ένα και μοναδικό: Αξιοπρέπεια.

Είκοσι χρόνια μετά, το κίνημα - "σύμβολο" στον αγώνα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση συνεχίζει να δίνει τη μάχη του.

ΙΝΔΙΑΝΟΙ ΣΕ ΕΞΑΘΛΙΩΣΗ

Οι Ινδιάνοι της Chiapas αντιμετωπίζονται διαχρονικά με αδιαφορία από την κεντρική εξουσία. Οι ιθαγενείς ζουν σε καθεστώς εξαθλίωσης. Περισσότερο από το 50% του πληθυσμού υποσιτίζεται. Το νερό των ποταμών δεν είναι πόσιμο, αφού πολλές φορές μολύνεται από τα απόβλητα των στρατιωτικών εγκαταστάσεων που υπάρχουν γύρω από τις κοινότητες. Η λείψμανιαση και άλλες αρρώστιες είναι ευρύτατα διαδεδομένες και ο μέσος όρος ζωής πολύ χαμηλός.

Πριν λίγα χρόνια, το ποσοστό θνησιμότητας των βρεφών ήταν 150‰ όταν στο υπόλοιπο Μεξικό ήταν 45‰. Το ποσοστό αναλ-

φαβτισμού είναι από τα υψηλότερα στο Μεξικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι η πλειοψηφία των ιθαγενών δεν γνωρίζει καν ισπανικά και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που οδηγήθηκαν στα δικαστήρια χωρίς να τους παρέχεται καν διερμηνέας, χωρίς επομένως να έχουν τη δυνατότητα να υπερασπισθούν τους εαυτούς τους. Έτσι, αναγκάζονται να κάνουν τις πιο βαριές και κακοπληρωμένες δουλειές. Η συνήθης εργασία τους είναι στα χωράφια των γαιοκτημόνων της περιοχής έναντι ελάχιστης αμοιβής. Για πολλές δεκαετίες τους κρατούσαν στην εξαθλίωση και την υποταγή με το αλκοόλ και τα ναρκωτικά.

Για τους ινδιάνικους αγροτικούς πληθυσμούς της περιοχής, το ζήτημα της γης ήταν πάντοτε το πλέον σημαντικό. Η παράδοση των Μάγια αναφέρει ότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από το καλαμπόκι. Συνεπώς η γη για τους Ινδιάνους της Chiapas ταυτίζε-

ται με τη ζωή. Η μισή γη είναι κατανεμημένη ανάμεσα στους «ejidos» (Αγροτικές κοινότητες που κληρονομήθηκαν από τη μεξικανική επανάσταση. Είναι ιδιοκτησία των κοινοτήτων οι οποίες αναλαμβάνουν τη διαχείριση και κατανομή τους) κατά 40%, και τις κοινότητες. Το άλλο μισό το κατέχουν μεγαλοϊδιοκτήτες φυτειών και κτηνοτρόφοι.

Τον Φεβρουάριο του 1992, η μεταρρύθμιση του άρθρου 27 του Μεξικανικού Συντάγματος, που όριζε μέχρι τότε τις βασικές αρχές της αγροτικής μεταρρύθμισης, προκάλεσε έντονες αντιδράσεις. Με την τροποποίηση του άρθρου, ουσιαστικά καταργήθηκε το σύστημα των ejidos και η γη μπορούσε πλέον να αγοραστεί από αυτόν που την καλλιεργούσε. Είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή ευνοούσε τους γαιοκτήμονες, από τη στιγμή που μόνο αυτοί είχαν την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουν τη

ψη. Η αλλαγή αυτή του άρθρου 27 επιβλήθηκε φυσικά σαν βασικό σημείο έκφρασης των διεκδικήσεων των Ζαπατίστας.

Ο ΠΡΟΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ

Το 1992, επέτειος των 500 χρόνων από την ανακάλυψη της Αμερικής, τρεις μεγάλες διαδηλώσεις των Ινδιάνων, υποδηλώνουν ότι ο ινδιάνικος πληθυσμός έχει φτάσει πλέον στα όριά του. Στις 7 Μαρτίου εκατοντάδες Ινδιάνοι από το βόρειο τμήμα της Chiapas, κάνουν πορεία προς την πρωτεύουσα, διαμαρτυρούμενοι για την καταπίεση, τη διεφθαρμένη διοίκηση και την τροποποίηση του άρθρου 27. Οι διαδηλωτές διένυσαν παραπάνω από χίλια χιλιόμετρα αλλά το μόνο που κατάφεραν να αποσπάσουν ήταν αόριστες υποσχέσεις από την κυβέρνηση.

Στις 10 Απριλίου, επέτειο του θανάτου του Ζαπάτα, χιλιάδες Ινδιάνοι διαδηλώνουν στις περιοχές της Chiapas, με τα ίδια αιτήματα και παράλληλα εκδηλώνοντας τη δυσαρέσκειά τους για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις στη NAFTA (συμφωνία ελεύθερου εμπορίου μεταξύ των χωρών της Αμερικανικής Ηπείρου). Στις 12 Οκτωβρίου, χιλιάδες Ινδιάνοι γιορτάζουν τα "500 χρόνια αντίστασης" με μια εντυπωσιακή πορεία στο Σαν Κριστομπάλ. Οι διαδηλωτές γκρεμίζουν το άγαλμα του Ντιέγκο δε Μασαγιέρος, ιδρυτή αυτής της αποικιοκρατικής πόλης του 16ου αιώνα.

Οι τρεις αυτές διαδηλώσεις έκαναν φανερό ότι, η περίοδος των ειρηνικών λύσεων είχε τελειώσει. Ήταν τρία προειδοποιητικά χτυπήματα, προάγγελοι της ένοπλης εξέγερσης.

Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΖΑΠΑΤΙΣΤΑΣ

Την πρωτοχρονιά του 1994, την ίδια ημέρα που το Μεξικό και οι ΗΠΑ υπέγραψαν τη NAFTA, χιλιάδες αντάρτες καταλάμβαναν μεγάλο αριθμό χωριών και πόλεων της πολιτείας Chiapas.

Η κυβέρνηση του Μεξικού αρχικά αιφνιδιάστηκε, αλλά στη συνέχεια εξαπέλυσε στρατιωτική αντεπίθεση με πολύ ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις. Με την αντεπίθεση του Μεξικανικού στρατού, 150 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και η οργάνωση Human Rights Watch America, αποκάλυψε σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα κυβερνητικά στρατεύματα. Στην πόλη του Μεξικού, χιλιάδες διαδηλωτές, έδειχναν την αντίθεσή τους προς την κυβέρνηση και την υποστήριξή τους στους Νέο-Ζαπατίστας.

Όταν έγινε φανερό ότι οι εξεγερμένοι ήταν σε θέση να αντισταθούν μια μακρόχρονη αντίσταση στη στρατιωτική επίθεση, η κυβέρνηση του Σεδίγιο, ζήτησε διάλογο στον οποίο οι Ζαπατίστας, μετά από συζητήσεις και αποφάσεις όλων των κοινοτήτων, ανταποκρίθηκαν. Στις 12 Ιανουαρίου κηρύχθηκε κατάπαυση του πυρός από την κυβέρνηση και οι εχθροπραξίες σταμάτησαν. Έτσι ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις στο Σαν Αντρές. Ο διάλο-

γος αυτός είχε σαν αποτέλεσμα την υπογραφή μιας συμφωνίας που αναγνώριζε την αυτονομία των ιθαγενών και εγγυούταν την εξέταση και άλλων αιτημάτων των Ινδιάνων. Ο διάλογος αυτός, κράτησε μέχρι το 1996, οπότε οι Ζαπατίστας αποχώρησαν. Μεταξύ των σοβαρών αιτιών που τους οδήγησαν σε αυτήν την απόφαση ήταν το ότι, ενώ διαρκούσε ο διάλογος, η επιθετική τακτική της κυβέρνησης συνεχιζόταν.

Οι Ζαπατίστας συνέχισαν στα χρόνια αυτά να επιμένουν στην ανάγκη επανέναρξης του διαλόγου για την εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης στην Chiapas.

Μετά την εκλογή του νέου προέδρου του Μεξικού Βισέντε Φοξ τον Ιούλιο του 2000, που προεκλογικά είχε υποσχεθεί διάλογο αλλά και επίλυση του ζαπατίστικου προβλήματος «σε ένα τέταρτο της ώρας» οι Ζαπατίστας επαναβεβαίωσαν τη θέλησή τους για διάλογο αλλά και τους όρους για την επανέναρξή του. Οι ασάφειες και οι παλινδρομήσεις του νέου προέδρου οδήγησαν στην απόφαση για την "ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ", τη μεγάλη πορεία των 23 comandantes και του subcomandante Μάρκος στην Πόλη του Μεξικού, τον Φεβρουάριο του 2001.

Η πορεία είχε πολύ μεγάλη απήχηση τόσο στη μεξικάνικη, όσο και στη διεθνή κοινή γνώμη. Το γεγονός αυτό ανάγκασε την κυβέρνηση Φοξ να δεχθεί δημόσια τους όρους των Ζαπατίστας και να δρομολογηθεί έτσι η επανέναρξη του διαλόγου. Ωστόσο, παρά τις υποσχέσεις, η κυβέρνηση Φοξ ψηφίζει τον Απρίλη του 2001 ένα ιθαγενικό νόμο που απέχει πολύ από αυτά που όριζε η συμφωνία του Σαν Αντρές. Οι Ζαπατίστας διακόπτουν αμέσως το διάλογο, δηλώνουν πως δεν θα επανέλθουν σε διαπραγματεύσεις εάν δεν εκπληρωθούν οι όροι που έχουν θέσει.

ΣΗΜΕΡΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Σήμερα, είκοσι χρόνια μετά την εξέγερση των ιθαγενών, η Τσιάπας έχει κερδίσει μια σχετική αυτονομία, όμως οι Ζαπατίστας αισθάνονται ακόμα παραμελημένοι.

«Πριν από 20 χρόνια, πετάξαμε στον κάδο των σκουπιδιών όλα τα πολιτικά κόμματα» και σήμερα «είναι ο λαός εκείνος που αποφασίζει ποιος πρέπει να κυβερνήσει», είπε η διοικήτρια Ορτένσια, μιλώντας στην επέτειο της εξέγερσης.

Η ίδια τόνισε -όπως μετέδιδε το ΑΠΕ - ΜΠΕ- ότι πριν από τον ξεσπασμό του EZLN, τα πάμφτωχα χωριά της Τσιάπας δεν είχαν υπηρεσίες υγείας, ούτε παιδείας. Όμως ούτε το γεγονός ότι στους κατοίκους της Τσιάπας προσφέρθηκαν έκτοτε τέτοιες υπηρεσίες, ούτε η αυτονομία που χορηγήθηκε στην περιοχή επαρκούν. Οι Ζαπατίστας διεκδικούν περισσότερη αυτονομία, διαμνύοντας ότι θα αντισταθούν στην τυραννία της κεντρικής κυβέρνησης και στο στρατό, πρόσθεσε ακόμη η Ορτένσια.

Στους εορτασμούς -με μουσική και χορούς- ο υποδιοικητής Μάρκος, ο ηγέτης των Ζαπατίστας εδώ και 20 χρόνια, παρέμεινε

Η επαρχία Chiapas

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός, ότι το κίνημα των Ζαπατίστας ξεκίνησε από την πολιτεία Chiapas. Αυτό, προκύπτει από τη μελέτη οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων της πολιτείας αυτής. Αναφερόμαστε στη νοτιότερη πολιτεία του Μεξικού, με 3,2 εκατομμύρια κατοίκους το ένα τρίτο των οποίων είναι Ινδιάνοι και μάλιστα πλειοψηφούν σε περιοχές όπως, το Σαν Κριστομπάλ ντε Λας Κάσας. Η πλειονότητα των Ινδιάνων ανήκει στη φυλή των Μάγιας, γεγονός που αποδεικνύεται από τη γλώσσα και τον πολιτισμό τους.

Η καταγωγή τους αυτή, δημιουργεί συγγενικούς δεσμούς με τους Ινδιάνους της Γουατεμάλας, από τους οποίους αρκετοί κατέφυγαν στην Chiapas για να γλιτώσουν από τις σφαγές τους καθεστώς στη δεκαετία του 1980. Εξάλλου η Chiapas ανήκε στη Γουατεμάλα, αλλά με δημοψήφισμα το 1824 αποσχίστηκε και ενώθηκε με το Μεξικό. Είναι η μοναδική πολιτεία του Μεξικού η οποία επέλεξε να προσχωρήσει στο μεξικανικό έθνος.

Πρόκειται για την πλέον αντιφατική περιοχή του Μεξικού. Ουσιαστικά είναι αδύνατον να εξετάσουμε την Chiapas σαν ολόκληρη. Και αυτό γιατί στην πολιτεία αυτή συναντάμε περιοχές με μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές διαφοροποιήσεις. Η Chiapas είναι μια περιοχή από την οποία απουσιάζει η βιομηχανική δραστηριότητα. Κυριότερη απασχόλησή των κατοίκων της είναι η γεωργία. Είναι η πρώτη περιοχή της χώρας σε παραγωγή καφέ και καλαμποκιού και κατέχει μια από τις πρώτες θέσεις στην κτηνοτροφία. Από τα φράγματα της παράγεται περισσότερη από τη μισή ηλεκτρική ενέργεια του Μεξικού και παράλληλα έχει πολύ σημαντικά αποθέματα πετρελαίου και δασικού πλούτου.

Ο φυσικός αυτός πλούτος της Chiapas, διέγειρε το ενδιαφέρον της Μεξικανικής κυβέρνησης για τη δημιουργία υποδομών, εις βάρος όμως του αγροτικού πληθυσμού καθώς οξύνθηκαν οι ελλείψεις στους τομείς της δημόσιας Υγείας, της Εκπαίδευσης και των επικοινωνιών.

εκτός του προσκνήιου, όπως συνθηζίζει.

Την περασμένη εβδομάδα πάντως, ο υποδιοικητής Μάρκος δημοσίευσε μια ανακοίνωση, στην οποία τόνιζε ότι και τον Δεκέμβριο του 2013 «κάνει κρύο, όσο και πριν από 20 χρόνια», και ότι «σήμερα, όπως και τότε, συγκεντρωνόμαστε κάτω από το ίδιο λάβαρο: αυτό της εξέγερσης».

Φέτος αναμένεται να προωθηθεί μία νέα μεταρρύθμιση για να δοθεί μεγαλύτερη αυτονομία στην περιοχή, όπως δήλωσε την Τρίτη στο Γαλλικό Πρακτορείο ο Χάιμ Μαρτίνες Βελός, ένας κυβερνητικός αξιωματούχος αρμόδιος για τον διάλογο με τις φυλές των ιθαγενών του Μεξικού.

Οι Ζαπατίστας, που λένε ότι κουράστηκαν να περιμένουν να δράσει η κυβέρνηση, έχουν δημιουργήσει στο μεταξύ δικά τους αυτόνομα συστήματα απονομής δικαιοσύνης, υγείας και παιδείας σε πέντε δήμους που αποκαλούν καρακόλες, ή κελύφη.

Κίνημα - "φάρος" κατά του νεοφιλελευθερισμού

Το κίνημα των Ζαπατίστας είναι ένα από τα κινήματα που αναπτύσσονται στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης. Ο EZLN διαφοροποιήθηκε από τα άλλα εθνικοαπελευθερωτικά αντάρτικα που υπήρξαν ή συνεχίζουν να υπάρχουν. Αυτό διαφαίνεται τόσο σε συμβολικό επίπεδο, με την επιλογή της έναρξης της εξέγερσης την ίδια μέρα που τέθηκε σε ισχύ η NAFTA, όσο και από τη διακήρυξη του EZLN που ορίζει ως εχθρό όχι απλά το Μεξικανικό κράτος αλλά τον νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό.

Στόχος είναι η κατάργηση των δομών εξουσίας και οικονομικής εκμετάλλευσης που επιβάλλει η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση, και όχι η δημιουργία εθνικού ανεξάρτητου κράτους των ιθαγενών της

Τσιάπας. Εξάλλου, άλλο ένα σημείο διαφοροποίησης είναι η άρνηση του EZLN να παίξει τον ρόλο επαναστατικής πρωτοπορίας, θεωρώντας ότι ο πραγματικός Διοικητής είναι ο ίδιος ο λαός, όπως επίσης και η άρνησή του να καταλάβει ο ίδιος ως οργάνωση την εξουσία.

Η εξέγερση της 1-1-94, αποτελεί ίσως, την πρώτη διαμαρτυρία ενάντια στην παγκοσμιοποίηση, την έναρξη του «τέταρτου παγκοσμίου πολέμου», σύμφωνα με τον Μάρκος. Δηλαδή ενός πολέμου ανάμεσα στους οπαδούς της παγκοσμιοποίησης και σε εκείνους που αντιστέκονται σε αυτήν.

Οι ιθαγενικές κοινότητες της Τσιάπας έχουν δώσει επανειλημ-

μένα δείγματα της οικουμενικής αναφοράς τους. Με ανοιχτές τις πόρτες τους σε άτομα απ' όλο τον κόσμο, οι ιθαγενικές κοινότητες πλουτίζουν την εμπειρία τους χωρίς να αποσιωπούν την ταυτότητά τους, και μεταφέρουν στους άλλους τον πλούτο τους σεβόμενοι τη διαφορετικότητά τους.

Σε αυτό το πνεύμα γεννήθηκαν τα προγράμματα των αδελφοποιήσεων. Μέσα από αυτές, η εθνική και η διεθνής κοινωνία των πολιτών στηρίζουν τους ιθαγενείς λαούς στην Υγεία, την αγροτική παραγωγή, την Εκπαίδευση, την περιθαλψη των προσφύγων και ανταλλάσσουν ιδέες, εμπειρίες και παραδόσεις.

Οι πρωταγωνιστές του κινήματος

Ο EZLN (Ejército Zapatista de Liberación Nacional), αποτελεί το ένοπλο τμήμα της παράνομης Επαναστατικής Επιτροπής των Αυτοχθόνων, ανωτάτου όργανου του κινήματος που διοικεί τις απελευθερωμένες ζώνες.

Η στρατιωτική διοίκηση ανήκει στον υποδιοικητή Μάρκος. Δεν υπάρχει ανώτερος στρατιωτικός από αυτόν, ούτε υπάρχει στη δομή του EZLN, άλλος στρατιωτικός με τον βαθμό του υποδιοικητή.

Βάση της στρατολόγησης του EZLN είναι οι Ινδιάνοι, συνήθως νέοι (18-20 ετών) με στοιχειώδη μόρφωση, κοινωνικά αποκλεισμένοι, βρισκόμενοι σε ρήξη με τις παραδοσιακές αρχές των κοινοτήτων. Η δύναμή του, εκτιμάται σε 3000 άνδρες, ενώ ταυτόχρονα απασχολεί 10.000 άτομα σε δευτερεύοντα καθήκοντα και βοηθητικές στρατιωτικές αποστολές.

Η οργάνωση του EZLN, προσιδιάζει με οργάνωση τακτικού στρατού. Έχει στολές, βαθμούς και η πιο συνηθισμένη ενδυμασία είναι το καφέ πουκάμισο, το κακό παντελόνι, κόκκινο μαντίλι και η πασαμοντάνια, η μαύρη κουκούλα που φορούν οι αντάρτες. Η εκπαίδευση των ανδρών είναι σκληρή, έτσι ώστε να είναι ικανοί να δρουν και ως τακτικό στράτευμα και ως αντάρτικα τμήματα.

Το επαναστατικό του μοντέλο βρίσκεται ριζωμένο στη μεξικάνικη κουλτούρα. Η εθνικιστική διάσταση του κινήματος φαίνεται από τη συμβολική επιλογή της μεξικάνικης σημαίας ως εμβλήματός του. Δεν πρόκειται για ένα οποιοδήποτε αυτονομιστικό κίνημα. Είναι ένα κίνημα ένοπλης μεταρρύθμισης μιας και δεν επιδιώκει την κατάληψη της εξουσίας αλλά την αλλαγή των συσχετισμών δυνάμεων μέσα στην μεξικάνικη κοινωνία. Ο EZLN δεν έχει μια προκατασκευασμένη πολιτική θεωρία για να την επιβάλλει. Διατυπώνει απόψεις που στηρίζονται σε συνθήματα και εικόνες με μεγάλη

συναίσθηματική εμβέλεια. Ένα συναίσθημα όπου συνοψίζεται στη φράση YA BASTA! (αρκετά).

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

Ο Μάρκος αποτελεί τον αδιαμφισβήτητο ηγέτη του Νεοζαπατιστικού κινήματος. Κατέχει την ανώτερη θέση στη στρατιωτική ιεραρχία του αντάρτικου και είναι επιφορτισμένος με την επικοινωνία των εξεγερμένων ιθαγενικών κοινοτήτων με τον έξω κόσμο, τη μεξικανική και διεθνή κοινωνία των πολιτών. Ξεφεύγοντας από την ξύλινη γλώσσα της αριστεράς, χρησιμοποιεί αλληγορικά την ινδιάνικη μυθολογία για να προάγει τα αιτήματα των Ζαπατίστας. Αποτασσόμενος τον πόλεμο, βομβαρδίζει τον κόσμο με διηγήματα, παραμύθια, χιουμοριστικές αφηγήσεις και πολιτικούς λόγους με έντονο το ποιητικό στοιχείο. Οι παραβολές του συγκεντρώνουν τη δομή και τα θέματα της ινδιάνικης μυθολογίας της Chiapas, χωρίς να απαρνούνται τα εφόδια της δυτικής κουλτούρας. Έτσι, βρίσκουμε αναφορές στους θεούς των Μάγιας αλλά και σε πολιτικά πρόσωπα της δύσης. Πρωταγωνιστής των ιστοριών του είναι ο Γέρο Αντόνιο, μέσα από τον οποίο μιλάει η αναμνησιακή και υπερβατική συνείδηση της κοινότητας, η φωνή του λαού του βόρειου, ενσαρκωμένη στους γέροντες. Σκοπός του δεν είναι να καθοδηγήσει ή να μεταδώσει πληροφορίες. Πρόκειται για μια συζήτηση, στην οποία ανταλλάσσονται απόψεις μέσω της αφήγησης μεταφυσικών εμπειριών.

Σε κάθε παρουσία του στο κοινό, διακρίνεται η μεγάλη σημασία που δίνει στους συμβολισμούς. Η πολεμική εξάρτησή του, δείχνει πως οι Ζαπατίστας δεν έχουν μετανιώσει για τον ένοπλο ξεσηκωμό τους και δεν έχουν παραδώσει τα όπλα. Ο ασύρματος και οι ηλεκτρονικές συσκευές που τον πλαισιώνουν, δίνουν

την εντύπωση ενός σύγχρονου τακτικού στρατού και το κόκκινο παραδοσιακό μαντίλι καταδεικνύει τον ιθαγενικό χαρακτήρα του κινήματος. Η μαύρη κουκούλα, αποτελεί δική του έμπνευση για να κάνει ορατούς τους έως τότε άορατους Ινδιάνους. «Φορέσαμε την πασαμοντάνια για να μας δείτε» δηλώνει χαρακτηριστικά. Δική του έμπνευση επίσης, αποτελεί και ο βαθμός του υποδιοικητή, καθώς υποστηρίζει ότι ο αληθινός διοικητής είναι ο λαός και μοναδικός διοικητής (comandante) στην ιστορία, ήταν ο Τσε.

Η επικοινωνιακή του ικανότητα, κατάφερε να συσπειρώσει στο πλευρό των Ζαπατίστας τη διεθνή κοινότητα, εκατοντάδες ενώσεις πολιτών και Μ.Κ.Ο. καθώς και πολλούς διανοούμενους και διακεκριμένες προσωπικότητες, όπως ο Ιγνάσιο Ραμονέ και ο Νοάμ Τσόμσκι. Το γεγονός αυτό, συνέβαλε στο να εγκαταλείψουν οι Ζαπατίστας οριστικά τη βία.

Στον αγώνα του για τη χειραφέτηση των Ινδιάνων, καλεί όλη την ανθρωπότητα σε αγώνα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση και τον νεοφιλελευθερισμό.

Έχει κατηγορηθεί από τις αρχές ότι είναι δάκτυλος ξένων δυνάμεων, εκμεταλλευτής των Ινδιάνων ακόμα και

ομοφυλόφιλος!

Με αφορμή τον τελευταίο αυτό χαρακτηρισμό απάντησε:

«Ο Μάρκος είναι ομοφυλόφιλος στο Σαν Φραντσίσκο, μαύρος στη Νότια Αφρική, Ασιάτης στην Ευρώπη, Μεξικανός των Η.Π.Α. στο Σαν Ισίδρο, αναρχικός στην Ισπανία, Παλαιστίνιος στο Ισραήλ, ιθαγενής στους δρόμους του Σαν Κριστομπάλ, αλτσοπαρέα στη Νέζα, ροκάς στην πανεπιστημιούπολη, Εβραίος στην Γερμανία, συνήγορος του πολίτη στο Υπουργείο Άμυνας, φεμινιστής σε πολιτικά κόμματα, κομμουνιστής στην μεταψυχροπολεμική εποχή, κρατούμενος στη Σινταλάπα, ειρηνιστής στη Βοσνία, ιθαγενής Μαπούτσε

στις Άνδεις, δάσκαλος του συνδικάτου CNTE, καλλιτέχνης χωρίς γκαλερί... Τελικά ο Μάρκος είναι όλες οι καταπιεσμένες μειονότητες που αντιστέκονται, εκρήγνυνται και λένε "Φτάνει πια!" ...Ο,τι ενοχλεί την εξουσία και τις καθουσασμένες συνειδήσεις, α υ τ ό είναι ο Μ ά ρ - κος».

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ "ΚΕΡΔΟΣ"

Αποφεύγοντας τον ξύλινο λόγο της αριστεράς, μένοντας μακριά από ετικέτες του τύπου, μαρξισμός, σοσιαλισμός, αναρχισμός, προάγουν το μήνυμα της αξιοπρέπειας. Και σε αυτό ακριβώς το σημείο, φαίνεται η μεγάλη συνεισφορά του Μάρκος. Μέσα από τον λόγο του, οι Ζαπατίστας κατάφεραν να ξεφύγουν τόσο από την παγίδα του εθνικισμού, όσο και από την παγίδα του συμβιβασμού. Δε θα ήταν δύσκολο για τον Μάρκος να αναδειχθεί ως ο Μιλόσεβιτς της Λατινικής Αμερικής ή να προχωρήσει στη δημιουργία ενός κόμματος το οποίο θα διεκδικεί την εξουσία. Παρ' όλα αυτά ο Μάρκος επιλέγει διαφορετική οδό. Επιλέγει την κατασκευή ενός προοδευτικού κινήματος, μη βίαιου δηλώνοντας ότι «Εκείνος που καταφεύγει στα όπλα για να επιβάλλει τις ιδέες του, είναι σίγουρα πολύ φτωχός σε ιδέες». Με αυτό τον τρόπο, ο Μάρκος εξασφάλισε μια ευρύτερη συμμαχία για τους Ζαπατίστας. Απόδειξη είναι, ότι στους καταυλισμούς της Τσιάπας που υποδέχονται τους υποστηρικτές του κινήματος από όλο τον κόσμο, συναντάμε άτομα με διαφορετικές ιδεολογικές πεποιθήσεις. Μάλιστα, δεν είναι λίγοι αυτοί που επέστρεψαν λέγοντας πως δε βρήκαν αυτό που περίμεναν. Οι ειρηνιστές ενοχλήθηκαν από τις στρατιωτικές παρελάσεις του EZLN και οι αναρχικοί από τις Μεξικανικές σημαίες.

Με αυτό το ιδεολογικό πλαίσιο, οι εξεγερμένες κοινότητες της Τσιάπας, αυτοοργανώθηκαν, δημιούργησαν δικούς τους διοικητικούς θεσμούς και οικοδόμησαν δικό τους εκπαιδευτικό σύστημα. Τα προβλήματα βέβαια παραμένουν, καθώς οι οικονομικές δυσκολίες συνεχίζουν να υπάρχουν για τους Ινδιάνους, από τη στιγμή που δυσκολεύονται να προωθήσουν την παραγωγή τους στο Μεξικό, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν τις επιδρομές του Μεξικανικού στρατού.

Υπό αυτές τις συνθήκες, κατάφεραν να αναδείξουν το πρόβλημά

τους και να τους δει με συμπάθεια η διεθνής κοινή γνώμη. Για αιώνες υπόμεναν την καταπίεση και τον αφανισμό από την κεντρική εξουσία και μη έχοντας θεσμική πρόσβαση για να διεκδικήσουν τα

δικαιώματά τους, εξεγέρθηκαν απαιτώντας αξιοπρέπεια.

Ένα Κοινωνικό Κίνημα, που αποτέλεσε πρότυπο - οδηγό για τα απανταχού ειρηνικά κινήματα κατά της παγκοσμιοποίησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Chiapas - Η βία των Ιθαγενών αγέλων, Εναλλακτικές εκδόσεις Νότιος Άνεμος, Αθήνα, 1997.
- Jean Marc Belancie & Arnaud de La Grande, Εξεγερμένοι κόσμοι, Εκδόσεις Τυποθήτω, Αθήνα 2004.
- P. Calvocressi, Διεθνής πολιτική 1945-2000, Εκδόσεις Κωνσταντίνου Τουρίκη, Αθήνα, 2004.
- Subcomandante Marcos, Ιστορίες του Γέρο Αντόνιο, Εκδόσεις Ροές, Αθήνα, 2003.
- Yvon Le Bot, Το όνειρο των Ζαπατίστας, Εκδόσεις Νέα Σύνορα, Αθήνα, 1998.
- Ιγνάσιο Ραμονέ, Μάρκος-Η εξεγερμένη αξιοπρέπεια, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα, 2001.
- Πανεπιστημιακές σημειώσεις. Συλλογική δράση και κοινωνικά κινήματα, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, διδάσκων Στέλιος Αλεξανδρόπουλος, Ρέθυμνο, 2005.
- Συνοπτική Ιστορία Μεξικού, Πρεσβεία Μεξικού, Αθήνα, 1983.

ΠΗΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.angelfire.com/rebellion2/vrahokipos/zapatistas/Martires%20de%20Chicago.htm
- www.chiapas.ch
- www.dfait-maeci.gc.ca
- www.dolnet.gr
- www.esquelazapatista.gr
- www.ezln.org
- ΑΠΕ-ΜΠΕ
- <http://flag.blackened.net>
- www.historychannel.com
- www.idec.gr
- www.iospress.gr
- <http://news.bbc.co.uk>
- www.paremvasis.gr
- www.schoolsforchiapas.org

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Πρωτεργάτης του νέου κύματος και δημιουργός συνθέσεων και μελωδιών που δε σταμάτησαν να συγκινούν, ο Γιάννης Σπανός αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους Έλληνες συνθέτες. Τη συνθετική του υπογραφή φέρουν μερικοί από τους σημαντικότερους δίσκους της ελληνικής μουσικής, κυρίως όμως δεκάδες τραγούδια που αγαπήθηκαν από τρεις και πλέον γενιές ακροατών.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΟΣ:

«Με ενοχλεί η ιδέα του έντεχνου, το τραγούδι είναι ένα»

■ «Σημαντικός πυρήνας πολιτισμού η Κρατική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση»

Συναντήσαμε τον Γιάννη Σπανό στο ιστορικό καφέ του Δημοτικού κήπου κατά την τελευταία του επίσκεψη στα Χανιά και με την απλότητα που τον διακρίνει, απάντησε σε ερωτήσεις σχετικά με την πορεία του στο πεντάγραμμο, τις συνεργασίες του με σπουδαίους ερμηνευτές, τις εξελίξεις στο ελληνικό τραγούδι αλλά και τα σχέδιά του για το μέλλον...

Ποιους σταθμούς θα ξεχωρίζατε στη μακρά πορεία σας στο τραγούδι;

Το ξεκίνημα μου έγινε σε μικρή ηλικία από τη Γαλλία, όπου πήγα αμέσως μετά το Γυμνάσιο. Εκεί ξεκίνησα ειλιά-δειλά σαν πιανίστας, αφού πέρασα από πολλές οντισιόν, γιατί ήθελα οπωσδήποτε να παραμείνω στο Παρίσι. Στη Γαλλία συνάντησα πολλούς σπουδαίους καλλιτέχνες και ποιητές που σημάδεψαν την πορεία μου όπως ο Louis Aragon. Και παρόλο που ήταν τόσο σπουδαίοι, ήταν συνάμα τόσο απλοί και ανθρώπινοι. Αυτό ίσως ήταν το κυριότερο που έμαθα από αυτούς. Να κρατώ χαμηλούς τόνους ως καλλιτέχνης, διότι όποιος φωνάζει δεν σημαίνει πάντα ότι έχει και δίκιο. Στη Γαλλία έμεινα δεκαπέντε χρόνια όμως τα καλοκαίρια ερχόμουν πάντα στην Ελλάδα. Το '62 ξεκίνησα ως συνθέτης στην εταιρία Λύρα (μαζί με τον Νότη Μαυρουδή) και εκεί βγάλαμε το πρώτο τραγούδι "Μια αγάπη για το Καλοκαίρι". Τότε ξεκίνησε και αυτό που ονομάστηκε "Νέο Κύμα" στο Ελληνικό τραγούδι. Πρότεινα στη Λύρα, επηρεασμένος από το κίνημα της Γαλλικής Nouvelle Vague (Νέο Κύμα) να δώσουμε αυτό τον όρο στα τραγούδια εκείνα. Και έτσι καθιερώθηκε το Νέο Κύμα το οποίο κράτησε μέχρι τη Δικτατορία. Αυτός ήταν άλλος ένας πολύ σημαντικός σταθμός, διότι δημιούργησα έναν δικό μου δρόμο, δεν ακολούθησα τα χνάρια ούτε του Χατζηδάκι, ούτε του Θεοδωράκη, ούτε του Ξαρχάκου, που ήδη ήταν καθιερωμένοι συνθέτες. Έτσι εμπιστεύθηκα τα πρώτα τραγούδια του νέου κύματος στη Καίτη Χωματά, την Πόπη Αστεριάδη κ.ά..

Είστε ο πρώτος συνθέτης που μελοποίησε τον Καββαδία και γενικότερα ασχοληθήκατε αρκετά με τη μελοποίηση. Τι ωθεί έναν μουσικό να μελοποιήσει ένα ποίημα;

Η αλήθεια είναι πως εκείνη την εποχή οι περισσότεροι μελοποιούσαν Ελύτη, Ρίτσο, Σεφέρη. Εγώ δεν ήθελα να μελοποιήσω όλο το έργο ενός ποιητή. Ηθελα να βγαίνει τραγούδι μέσα από κάθε ποίημα, ένα τραγούδι με ιστορία που έχει αρχή, μέση και τέλος. Στον Καββαδία, όπως π.χ στον "Ιδανικό και ανάξιο εραστή", το ίδιο το ποίημα είναι μια μικρή ιστορία με αρχή, μέσο και τέλος. Αυτό είναι που με τράβηξε.

Εχετε πει πως «το να βγαίνει η μελωδία από μέσα σου, δεν μαθαίνεται σε κανέναν. Είναι έμφυτο ταλέντο. Μπορεί και να μην έχεις πάει σε ωδείο, αλλά να είσαι συνθέτης τραγουδιών και να μην ξέρεις να τα παίζεις ή να τα γράφεις». Υπάρχουν σήμερα νεότεροι δημιουργοί

«Δεν έχεις το δικαίωμα να επιβάλλεις την γνώμη σου σε μερίδα του κόσμου. Εγώ δεν το κάνω ποτέ. Ακούω τα πάντα. Οτιδήποτε τραγουδά ο κόσμος μετά από χρόνια, αξίζει να το τραγουδά»

τους οποίους ξεχωρίζετε;

Και βέβαια υπάρχουν. Ο Σωκράτης Μάλαμας, ο Φοίβος Δεληβοριάς, ο Παντελής Θαλασσινός, οι Κατσιμιαίοι παλιότερα κ.ά.. Υπάρχουν πολλά σκόρπια σημαντικά τραγούδια από αρκετούς καλούς νέους συνθέτες. Τα ταλέντα πάντα λάμπουν... Εχουμε ταλέντα και σήμερα.

Εχετε συνεργαστεί με μερικούς από τους πιο διακεκριμένους ερμηνευτές του ελληνικού τραγουδιού. Ξεχωρί-

ζετε κάποιον/α για τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο προσέγγισε τις συνθέσεις σας;
Ναι, την Τάνια Τσανακλίδου και την Ελένη Δήμου κ.ά..

Το ζητούμενο είναι ακριβώς, να βγει η κρυμμένη ψυχή του κάθε τραγουδιστή, αυτό θέλω να αναδείξω, μια εντελώς καινούργια ερμηνεία. Αλλά όταν οι τελευταίοι παρασύρονται σε εμπορικές επιτυχίες, αυτό το θαύμα της ερμηνείας κρύβεται. Εγώ το ψάχνω και το βρίσκω. Ξέρω να ψυχολογώ...

«Τα ραδιόφωνα παίζουν τραγούδια κατά παραγγελία» έχετε πει. Πιστεύετε πως το ραδιόφωνο έχει τη δύναμη σήμερα να "εκπαιδεύει" ακροατές;

Αυτό το "κατά παραγγελία" γίνεται τα τελευταία 15-20 χρόνια. Όμως το ραδιόφωνο δεν έχει πια τη δύναμη να εκπαιδεύσει το κοινό, όταν κατά παραγγελία ακούγονται playlist όλη την ημέρα. Και δυστυχώς σήμερα δεν υπάρχει ελεύθερη ραδιοφωνία. Από την άλλη το διαδίκτυο έχει μπει πια οριστικά στην ζωή μας και δημιουργεί ένα καινούργιο είδος-ας πούμε- πολιτισμού.

Πώς είδατε τις εξελίξεις στην Κρατική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση;

Καλά, εκεί ήταν κοινό μυστικό πως γινόταν "μεγάλο πάρτι". Όλοι το ξέρανε. Αλλά οπωσδήποτε πρέπει να υπάρχει Κρατική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση. Διότι είναι σημαντικός πυρήνας πολιτισμού. Το Αρχείο δε της ΕΡΤ είναι καταπληκτικό. Όλα αυτά πρέπει να δοθούν και να είναι ανοικτά προς τον κόσμο.

Υπάρχει κάτι που να σας ενοχλεί ή να σας στενοχωρεί στην ελληνική μουσική σκηνή σήμερα;

Η ιδέα του έντεχνου με ενοχλεί. Για μένα είναι ένας ψεύτικος όρος. Κάποιοι θέλουν να ξεχωρίσουν από τους υπόλοιπους. Στο έντεχνο μπορείς να λες ό,τι θέλεις και υπολογίζεις ότι κάνεις κουλτούρα.

Όλα αυτά για μένα είναι ξένα πράγματα. Το τραγούδι είναι ένα. Δεν έχεις το δικαίωμα να επιβάλλεις την γνώμη σου σε μερίδα του κόσμου. Εγώ δεν το κάνω ποτέ. Ακούω τα πάντα. Ενα σκυλάδικο μπορεί να ξηπνήσει θαυμάσια αισθήματα σ' ένα ζευγάρι, επειδή βρεθήκανε κάποτε μαζί -κι ας μείνει σκυλάδικο για τους άλλους. Γι' αυτό δεν πρέπει να κατηγορούμε τίποτα. Οτιδήποτε τραγουδά ο κόσμος μετά από χρόνια, αξίζει να το τραγουδά.

Εχετε κάποια σχέδια για το μέλλον;

Ναι μετά τις γιορτές θα κυκλοφορήσει μια ανθολογία με μελοποίηση του Καβάφη.

Πρόκειται για μια σειρά 14 ερωτικών ποιημάτων του μεγάλου ποιητή με βαθύ νόημα, όπως η Μονοτονία, τα Παράθυρα, τα Κεριά, οι Φωνές, Ομνύει κ.ά.. Θεωρώ πολύ σημαντική αυτήν τη δουλειά. Κι έπειτα θα ήθελα να κάνω έναν καθαρά λαϊκό δίσκο... Όπως το νόηθω εγώ το λαϊκό...

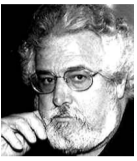
Μακάρι να έρθω για την παρουσίαση του και πάλι εδώ στο ιστορικό καφέ του Δημοτικού Κήπου, που είναι ένας καταπληκτικός χώρος. Τέτοια αμεσότητα και αγάπη από το χαϊώτικο κοινό είχα καιρό να συναντήσω.

παιδότοπος

Ε και Στ' ΤΑΞΕΙΣ 14ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Θεοφάνια στη Νέα Χώρα

Επιμέλεια:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλημέρα και καλή χρονιά!
Θεοφάνια στη Νέα Χώρα, στην όμορφη αυτή παραλιακή συνοικία της πόλης των Χανίων, σήμερα. Ξεναγοί μας στα τοπικά ήθη και έθιμα, μα και στο νόημα της επίσης μεγάλης, όπως και τα Χριστούγεννα αυτής γιορτής της Χριστιανοσύνης, τα Πεντηκάκια και τα Εκτάκια του 14ου Δημ. Σχ. Χανίων.
Να 'ναι καλά, τόσο αυτά, όσο και οι καλοί τους δά-

σκαλοι, ο Χρήστος Αρχοντάκης, η Κατερίνα Θεοδούλου και η Ζαχαρένια Λιονάκη που ανταποκρίθηκαν με τον καλύτερο τρόπο στην πρόταση που τους έκανα μέσω της και καλής μου φίλης απ' τα παλιά, διευθύντριας του Σχολείου τους Παυλίνας Δούμου, που έπαιξε τον ρόλο και του ταχυδρόμου.
Τι κρίμα που ελάχιστες απ' τις διαλεκτές εργασίες των παιδιών χωρούν στον σημερινό Παιδότοπο!

Τι δύσκολο πράγμα ήταν για μένα η υπόθεση της επιλογής! Τουλάχιστον για πέντε Παιδότοπους, τον ένα καλύτερο απ' τον άλλο ήταν το υλικό που μου έστειλαν...

**Καλή φώτιση σε όλους μας!
Σας χαιρετώ με αγάπη!
Β.Θ.Κ.**

Ο εορτασμός των Φώτων στη Νέα Χώρα, πριν τον πόλεμο του 1940, γινόταν αρχικά στον ιερό ναό του Αγίου Κωνσταντίνου και η τελετή του αγιασμού των υδάτων στην παραλία μπροστά από το εργοστάσιο της ΑΒΕΑ.

Όπως μας διηγήθηκαν οι παππούδες και οι μπαμπάδες μας, αμέσως μετά τη λειτουργία άνοιγε η βόρεια πύλη της εκκλησίας και η πομπή με τον ιερέα, τα παιδιά που κρατούσαν τα εξαπτέρυγα και τους κατοίκους, κατευθύνονταν προς το εργοστάσιο της ΑΒΕΑ, όπου άνοιγε η κύρια πόρτα και πήγαιναν όλοι στη θάλασσα. Η πρόσβαση από το εργοστάσιο στη θάλασσα γινόταν μέσω σκαλοπατιών, (τότε δεν υπήρχε ο παραλιακός δρόμος, ούτε το κολυμβητήριο). Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά είτε βουτώντας στα παγωμένα νερά για να πιάσουν τον σταυρό είτε ως συνοδοί της πομπής, είτε πετώντας αυτοσχέδια βαρελότα και τράκες.

Μετά από χρόνια, όταν κατασκευάστηκε ο παραλιακός δρόμος της και το λιμανάκι της Νέας Χώρας, ο εορτασμός των Θεοφανίων γίνεται στο λιμανάκι. Αμέσως μετά τη θεία λειτουργία οι ιερείς με τον σταυρό και όλους τους πιστούς πηγαίνουν στο λιμανάκι. Οι προβλήτες είναι γεμάτες με πλήθος κόσμου, ενώ στη θάλασσα υπάρχουν βάρκες και καϊκια στολισμένα. Όταν ο παπάς πει: «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε...» ρίχνει τον σταυρό στη θάλασσα και οι τολμηροί νέοι κολυμβητές και κολυμβήτριες, διαγωνίζονται για το ποιος θα έχει την ευλογία να πιάσει πρώτος το σταυρό. Ο τυχερός/ή τον παραδίδει στον παπά ενώ τα καϊκια και οι βάρκες συνοδεύουν με κόρνες και πυροτεχνήματα το γεγονός. Όλοι οι παρευρισκόμενοι ανταλλάσσουν ευχές και η ατμόσφαιρα είναι εορταστική.

**Κοραλένια Πιτσιτάκη
Ελένη - Φαίδρα Τζινευράκη**

Ο πρώτος αγιασμός των Θεοφανίων "η πρωτάγιαση η φώτιση" γίνεται την παραμονή της γιορτής στην εκκλησία.

Ο παπάς παίρνει ένα-ένα τα σπύτια με τον Σταυρό στο χέρι και ραντίζει μ' ένα κλωνί βασιλικό όλους τους χώρους του σπιτιού.

Ο μεγάλος αγιασμός γίνεται ανήμερα τα Θεοφάνια στις 6 Ιανουαρίου. Μια πομπή σχηματίζεται και παίρνει το δρόμο που οδηγεί στη θάλασσα ή σε κάποιο ποτάμι, μπορεί και σε μια δεξαμενή. Μπροστά τα εξαπτέρυγα, πίσω οι παπάδες με καλά

τους άμφια, ύστερα οι αρχές του τόπου και παραπίσω το πλήθος. Στις πόλεις η πομπή γίνεται πιο πλούσια με τη μουσική και τη στρατιωτική παράταξη.

Όταν γίνει ο αγιασμός, ρίχνει ο παπάς τον Σταυρό στο νερό, πραγματοποιώντας τον Αγιασμό των Υδάτων. Πηδούν κάποιοι τολμηροί στα παγωμένα νερά και συναγωνίζονται ποιος θα τον πρωτοπιάσει. Αυτός που θα τον ανεβάσει στην επιφάνεια θεωρείται ότι θα έχει καλή τύχη και υγεία για όλο το χρόνο.

Για τα Φώτα ο λαός, πιστεύει πως είναι ο καιρός, η γιορτή που φεύγουν οι καλικάντζαροι, γιατί φοβούνται την αγιαστούρα του παπά. Ο τρόμος τους αρχίζει από την παραμονή των Φώτων που γίνεται ο μικρός αγιασμός των παπάδων και το έθιμο του λαού λέει:

«Στις πέντε του Γενάρη
Φεύγουν οι καλικαντζάροι».
Επίσης τα παιδιά λένε τα κάλαντα στο σπίτι.

Εβελίνα Σινάνη Ε2

Ραφαέλα Κυρικλάκη

Μιράντα Κουκουβιτάκη

Την παραμονή της γιορτής των Φώτων, τα παιδιά χτυπάνε τα κουδούνια των πολυκατοικιών, για να πουν τα κάλαντα. Οι νοικοκυραίοι του σπιτιού τους δίνουν άλλοτε χρήματα και άλλοτε γλυκά.

Το πρωί της γιορτής, παιδιά και ενήλικοι, μαζεύονται στο λιμανάκι της Νέας Χώρας μετά τη Θεία Λειτουργία. Εκεί βρίσκονται οι ιερείς των δύο ενοριών, οι οποίοι πετάνε έναν δεμένο με σχοινί σταυρό στη θάλασσα. Τότε, όσοι παίρνουν μέρος, κολυμπάνε επί τρεις φορές για να πιάσουν τον σταυρό. Βαρκούλες σημαιοστολισμένες και καϊκια πλαισιώνουν την εκδήλωση, μαγαζιά στην παραλία με κεράσματα και κόσμος που χειροκροτεί! Ο Αγιασμός των υδάτων σηματοδοτεί μια καινούργια αρχή στη ζωή του κάθε Χριστιανού!

Γιάννης Φυτράκης

Νίκη Πετράκη

Μανώλης Πολυχρονάκης

Νικολέτα Ζωϊδάκη

Καλικάντζαροι να φύγετε, να πάτε μακριά. Και παπά θα φέρουμε, το σπίτι να αγιάσει! Αλλά και στο λιμάνι θα πάει, τον σταυρό να πετάξει. Και θα βγει ο νικητής, τον σταυρό που θα πιάσει.

Το πρωί στο σπίτι θα 'ρθούν, τα παιδιά τα κάλαντα να μας πουν! Ας τα πούμε κι εμείς, με τους φίλους μας μαζί! «Σήμερα τα φώτα κι ο φωτισμός, κι η χαρά μεγάλη κι ο αγιασμός...»
Ελια Δρακάκη

Αφροδίτη Βασιλογιαννάκη

Η ημέρα των Θεοφανίων είναι μια ξεχωριστή μέρα για τους κατοίκους της Νέας Χώρας. Αρχικά πηγαίνουν το πρωί στον Άγιο Κωνσταντίνο και στην Αγία Αικατερίνη να ακούσουν τη Θεία Λειτουργία. Μόλις τελειώσει η Λειτουργία ακολουθούν τους ιερείς ως το λιμανάκι της Νέας Χώρας, όπου είναι το σημείο που θα πέσει ο σταυρός για να αγιαστούν τα νερά. Υπάρχουν άνθρωποι που είναι έτοιμοι να βουτηξουν και να πιάσουν πρώτοι το σταυρό. Όποιος πιάσει το σταυρό πρώτος φιλάει το χέρι του ιερέα και ο ιερέας με τη σειρά του του δίνει ένα συμβολικό δώρο. Γύρω απ' το λιμανάκι είναι βαρκούλες που πετάνε βεγγαλικά την ώρα που βουτούν οι κολυμβητές και τους βλέπουν από πιο κοντά, που πίνουν το σταυρό. Είναι ξεχωριστή μέρα για τους Χριστιανούς και τον Χριστιανισμό με τον αγιασμό των υδάτων!

Αργυρώ Φραγγεδάκη

Μια αξιοπρόσεκτη τοπική είδηση από την πρώτη χανιώτικη εφημερίδα

Οι ενημερωμένοι αναγνώστες της εφημερίδας “Χανιώτικα νέα” γνωρίζουν, υποθέτω, τα “Κρητικά Νέα”, την πρώτη εφημερίδα που εκδιδόταν στην πόλη τους επί Αιγυπτιοκρατίας. Ήταν δίγλωσση και είναι σήμερα περισσότερο γνωστή με το τούρκικο όνομά της “Βακάι Γκιρίτ”. Να υπενθυμίσουμε ότι η εφημερίδα εκείνη είχε μια μόνιμη στήλη με τίτλο “Εγχώριοι Ειδήσεις” (βλ. φωτο), η οποία και πρέπει να είχε τη μεγαλύτερη αναγνωσιμότητα.

Γ.Π. ΕΚΚΕΚΑΚΗΣ

Εμια τέτοια, λοιπόν, “εγχώρια είδηση” αξίζει να σταθούμε σήμερα, να την ξαναδοούμε και να τη σχολιάσουμε. Περιλαμβάνεται στο φύλλο 76/1832 και αναφέρεται στα πρώτα σχολεία που ιδρύθηκαν και λειτούργησαν στην διοικητική περιφέρεια των Χανίων. (Οφείλω να ομολογήσω ότι δεν γνωρίζω αν η συγκεκριμένη είδηση είναι γνωστή στους ειδικούς ερευνητές - και ζητώ συγγνώμη αν κομίζω γλαύκα εις Αθήνας).

Προκαλεί εντύπωση το πόσο συγκεκριμένα είναι τα στοιχεία που παρέχονται στην είδηση. Για παράδειγμα, η ίδρυση του σχολείου στην **Ανώπολη** των Σφακίων έγινε, λέει την 3^η του μηνός Σεπτεμβρίου 1832. Ήταν σχολείο “αλληλοδιδασκτικό” (ό,τι πιο μοντέρνο, δηλαδή, για την εποχή) και η διεύθυνσή του είχε ανατεθεί στον **Εμμανουήλ Γερακάκη** του Κωνσταντίνου, που ήταν Χανιώτης, «γέννημα και θρέμμα» (sic, βλ. εικόνα). Μαθαίνομε ότι το σχολείο ξεκίνησε με 36 μαθητές, αλλά υπήρχε η πρόβλεψη ο αριθμός αυτός να αυξηθεί. Σχολικοί επίτροποι ήταν τρία σημαντικά πρόσωπα της περιοχής, γνωστά για τη φιλομάθειά τους: ο πρωτόπαπας **Ανδρουλιδάκης**, ο σακελάριος **Βατουδάκης** (σακελάριος ήταν αξίωμα εκκλησιαστικό) και ο Εμμανουήλ **Κοπασάκης**. (Κοπάσης).

Με την ίδια ακρίβεια παρέχονται και τα στοιχεία για την ίδρυση ανάλογου σχολείου και στο **Νίππος Αποκορώνου**: Διευθυντής εδώ ορίστηκε ο **Αναγνώστης Φραγκιουδάκης**, Χανιώτης και αυτός. Επίτροποι ήταν οι παπάς-Σακελάριος και Αναγνώστης Διγενάκης από τον Φρε και οι Νηπιανοί **παπα-Μανουήλ Λιονουδάκης**, **Μανουήλ Βαρανάκης** και **Λάμπης Γιαννουδάκης**. Στη Σχολική Επιτροπή συμμετείχε και ο Φρεδιανός Επαρχιακός Προεστός **Κωνσταντίνος Παπαντωνάκης**.

Από τη συγκεκριμένη “Είδηση”, της “Βακάι Γκιρίτ” προκύπτουν και άλλα στοιχεία αξιοσημείωτα για την Εκπαίδευση στην Κρήτη, όπως:

α) Πριν από την ανάληψη της διοίκησης από τον Μωχάμετ Άλη, σε ολόκληρο το νησί υπήρχαν τρία μόνο σχολεία, ατελέστατα, φοβισμένα και περιορισμένα (sic, βλ. φωτ.).

β) Στην πόλη των Χανίων είχε δρομολογηθεί η λειτουργία Αλληλοδιδασκτικού. Το ίδιο και στη Σηπλιά Κισάμου.

γ) Για την μέχρι τότε ίδρυση των τεσσάρων σχολείων στη Διοικητική Περιφέρεια των Χανίων, αποφασιστικός ήταν ο ρόλος του τότε Επισκόπου Κυδωνίας και Κισάμου **Αρτέμιου**!

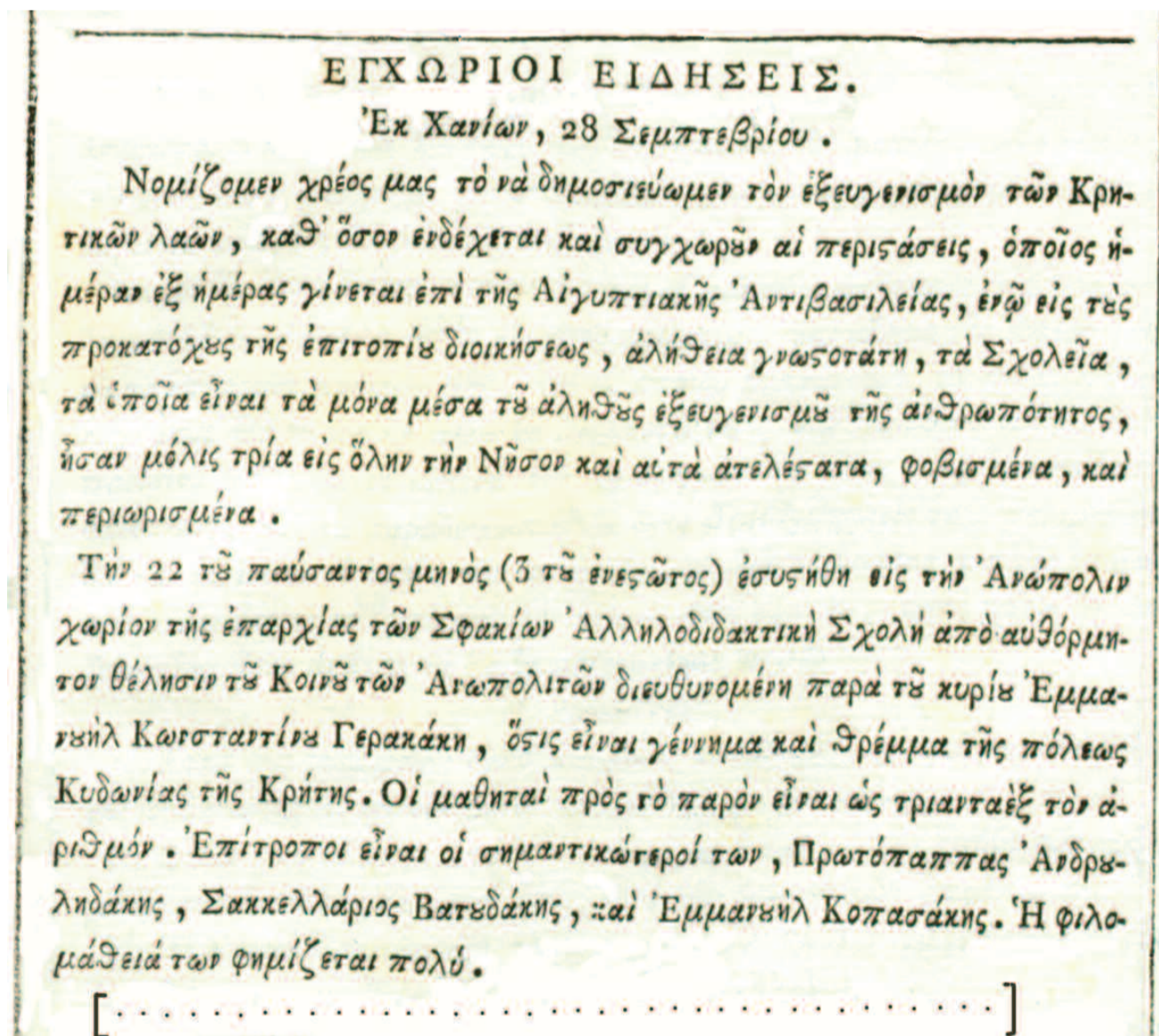
Εδώ, ακριβώς, το δημοσίευμα γίνεται ιδιαίτερος αξιοπρόσεκτο, αφού αποκτά ενδιαφέρον και για την ιστορία της τοπικής Εκκλησίας. Αρκεί να υπενθυμίσουμε ότι ο αείμνηστος καθηγητής και σπουδαίος κρητολόγος **Ν.Β. Τωμαδάκης** (1907-1993), αναφερόμενος στους Αρχιερείς της Κρήτης επί Τουρκοκρατίας (βλ. Ε.Ε.Κ.Σ., τ. Γ' /1940, σ. 145) αναρωτιέται για τον Αρτέμιο και το πώς ο συγκεκριμένος Επίσκοπος Κυδωνίας και Κισάμου (χειροτονήθηκε το 1824 και αποβίωσε το 1846), βρέθηκε στη φυλακή. Γράφει, κατά λέξη, ο Τωμαδάκης (υποσημ. 8): **...Παράδοξος μοι φαίνεται η μετάπτωσις εκ της φυλακής εις τον επισκοπικόν θρόνον** [!].

Με όσα σήμερα γνωρίζουμε, μπορούμε (με υποθέσεις) να παρακολουθήσουμε την πορεία του αμφιλεγόμενου και μαρτυρικού εκείνου ιεράρχη: Σύμφωνα, λοιπόν, με τις ενδείξεις, ο Αρτέμιος, βρισκόμενος στην κατεχόμενη από τους επαναστάτες Γραμβούσα το 1827, έστειλε -ή προσπάθησε να στείλει κρυφά- μια επιστολή στους επαναστατημένους Χριστιανούς της Κρήτης, παροτρύνοντάς τους να καταθέσουν τα όπλα. Προφανώς, η προσπάθειά του έγινε αντιληπτή από τους επαναστάτες, οι οποίοι και τον φυλάκισαν εκεί, σε συνθήκες απίστευτης σκληρότητας. Σύμφωνα με ένα μεταγενέστερο στιχούργημα (γνωστό στον Τωμαδάκη), η φυλάκιση κράτησε τρία χρόνια [από το 1827 μέχρι το 1830]. **...Τρεις χρόνους μέσα στις βουτσές φρικτά τον βασανίζαν - κι όταν εξήτανε νερό ούρα τον εποτίζαν.**

Προφανώς, το μαρτύριο του Αρτέμιου πήρε τέλος με την ανακατάληψη της Γραμβούσας, η οποία συμπίπτει, περίπου, με την ανάληψη της διοίκησης της Κρήτης από τον Μωχάμετ Άλη. Τότε ο αμφιλεγόμενος Επίσκοπος επανήλθε στον θρόνο του, όπου και παρέμεινε μέχρι τον θάνατό του, το 1846. Τον διαδέχτηκε ο Κάλλιστος Φυντίκης

Ο ελληνόγλωσσος λογότυπος από το φύλλο 76 της εφημερίδας Βακάι Γκιρίτ. Όπως βλέπομε, το εικαστικό του θέμα δείχνει δυο πυραμίδες και δυο ελαιόδεντρα!

Η αρχή του κειμένου της τοπικής είδησης για την ίδρυση των πρώτων σχολείων στη Διοικητική Περιφέρεια των Χανίων, το 1832 (βλ. κείμενο).

Αντί για επίλογο

Ερευνώντας κανείς την τοπική μας ιστορία, συχνά αντιλαμβάνεται την ιστορική μας άγνοια, αλλά και την άγνοια της σχετικής βιβλιογραφίας. Στην προκειμένη περίπτωση, καλό θα είναι να λάβουν υπόψη οι ειδικοί ερευνητές το σύντομο κείμενο της “εγχώριας είδησης” του φ. 76 της Βακάι Γκιρίτ. Από τη μεριά μου, είμαι υποχρεωμένος να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον συμπολίτη δικηγόρο **Χαρίδημο Παπα-**

δάκη, ο οποίος μου εκχώρησε (σε ψηφιακή μορφή) τους διασωθέντες στην Αίγυπτο τόμους της εφημερίδας Βακάι Γκιρίτ.

Με την ευκαιρία, θα ήθελα να ευχαριστήσω για μια ακόμη φορά και τον συλλέκτη - ερευνητή από την Ανώπολη Σφακίων **Ανδρέα Χατζηπολλάκη**, για όσα μου έχει προσφέρει μέχρι σήμερα. Ήταν η αφορμή για να προσέξω τη συγκεκριμένη είδηση, μια και αναφερόταν στην ιδιαίτερη πατρίδα του.

ΣΤΗΝ ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΤΟΥ Β' ΓΥΡΟΥ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

Να διατηρήσουν τα... κεκτημένα θέλουν Α.Ο.Χ. και Πλατανιάς

Πρεμιέρα αύριο στον β' γύρο των δύο κορυφαίων εθνικών κατηγοριών στις οποίες το χανιώτικο ποδόσφαιρο έχει για πρώτη φορά στην ιστορία του διπλή εκπροσώπηση. Με την ευκαιρία αυτή ορισμένα στοιχεία για την εικόνα που παρουσίασαν οι δύο ομάδες στον α' γύρο:

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΔΡΑΚΑΚΗ

Η έδρα οδηγεί στον όμιλο ανόδου

Παρότι εκτός έδρας έχει αξιοπρόσκεκτη συγκομιδή με 12 βαθμούς, ο βασικός λόγος που ο ΑΟΧ βρίσκεται τόσο ψηλά, είναι η αξιοποίηση του παράγοντα έδρα, κάτι που δεν έκανε πέρσι, ή μάλλον άργησε να κάνει όταν μετακόμισε στις Μουρνιές. Φέτος στα Περιβόλια -και σε ένα αγώνα στις Μουρνιές- έχει 5 νίκες και μία ισοπαλία, όταν πέρσι στο πρώτο μισό είχε εντός 2 ήττες και 2 ισοπαλίες. Εχοντας παίξει δε και με την πιο ισχυρή ομάδα εντός (Ολυμπιακό Βόλου) έχει κάθε λόγο να ελπίζει ότι θα διατηρήσει το αήττητο στα Περιβόλια και ουσιαστικά θα βρίσκεται στο γκρουπ ανόδου. Βέβαια υπάρχουν 3 ακόμα ομάδες ιδιαίτερα επικίνδυνες εκτός έδρας. Η πρώτη είναι ο Ηρακλής Ψαχνών που υποδέχεται αύριο (μόνο μία ήττα έχει μακριά από την Εύβοια) και οι άλλες δύο, οι απρόβλεπτες Επισκοπή και Παναχαϊκή που πιο καλά αποτελέσματα έχουν μακριά από το γήπεδο τους, ειδικά οι Ρεθυμνιώτες που έχουν 4 νίκες εκτός και 3 εντός!

Α.Ο. ΧΑΝΙΑ: Ξεπέρασε κάθε προσδοκία

Πέρσι έδωσε σκληρή μάχη για να μπει στην εξάδα και να βρεθεί στην Φούτμπολ Λιγκ μετά από 30 χρόνια. Αντίθετα φέτος ξεπερνώντας κάθε προσδοκία και αφήνοντας πίσω την ήττα της πρεμιέρας στα Ψαχνά έσπασε όλα τα ρεκόρ στην 17χρονη ιστορία του στην κατηγορία και με ένα αήττητο σερί 12 αγώνων βρέθηκε μία ανάσα από τον όμιλο ανόδου.

Έχει ήδη απόσταση ασφαλείας έξι βαθμών από τον 5ο, ένα πολύ βατό πρόγραμμα με περισσότερα παιχνίδια εντός από εκτός στο β' γύρο οπότε κατά 90% βρίσκεται ήδη στην πρώτη 4άδα.

Σκόρερ

4 γκολ Πάγκαλος (2 με πέναλτι, 2 με σουτ)
3 Λουκίνας (σουτ)
2 Τσάτσος (σουτ)
2 Παπατζίκος (κεφαλιά)
2 Κωνσταντίνοφ (πέναλτι και κεφαλιά)
1 Μανωλάς (σουτ)
1 Μπουντόπουλος (σουτ)
1 Χατζησαΐας (κεφαλιά)
1 Μέλο (σουτ)
Επίσης στο Κύπελλο σκόραραν οι Μανωλάς (κεφαλιά) και Τσάτσος (φάουλ).

MVP ο Θεοδωρόπουλος

Ισως στον φετινό ΑΟΧ να αδικήσουμε το πολύ καλό σύνολο αν προσπαθήσουμε να βρούμε τον πολυτιμότερο παίκτη του α' γύρου. Γιατί πολύ μεγάλη είναι η προσφορά όλων των παικτών όπως π.χ. του Πάγκαλου που αναγεννήθηκε φέτος και κάνει μία χρονιά που θυμίζει εκείνη πριν τέσσερα χρόνια όταν "βομβάρδιζε" τα δίχτυα με τη φανέλα του Πλατανιά στη Γ' Εθνική. Ακόμα και ο Μέλο με τον Γωνιωτάκη στην ολιγόλεπτη συμμετοχή τους πρόλαβαν ο μεν Βραζιλιάνος να γραφτεί στους σκόρερ και ο "Γωνιώ" να βάλει τη σφραγίδα του στη μεγάλη ανατροπή με τον Αχαρναϊκό. Υπάρχει όμως και ένα νούμερο στον α' γύρο που μας οδηγεί αυτόματα στον κορυφαίο των... κορυφαίων! Τα 6 γκολ που έχει δεχθεί η ομάδα δηλαδή κάτι λιγότερο από 1 σε δύο αγώνες, είναι μακράν η καλύτερη επίδοσή όχι μόνο στο νότιο αλλά και στους δύο όμιλους καθώς

μονάχα η Νίκη Βόλου έχει να επιδείξει αντίστοιχη.

Έτσι ο 23χρονος Κώστας Θεοδωρόπουλος αναδεικνύεται σε MVP και από την πρώτη αγωνιστική με το πέναλτι που απέκρουσε με το καλημέρα στα Ψαχνά φάνηκε ότι φέτος είναι η χρονιά του. Αλλά και πέρσι ήταν από τους βασικότερους λόγους που ήρθε η άνοδος, αν και πρέπει να θυμίσουμε την πολύ καλή παρουσία του Μανώλη Μαρκαντωνάκη στα τρία παιχνίδια που είχε υπερασπιστεί την εστία του ΑΟΧ τότε πριν την έλευση του Θεοδωρόπουλου.

Ο Κώστας Θεοδωρόπουλος είναι από τους κορυφαίους τερματοφύλακες της Φούτμπολ Λιγκ.

Παίκτης	Συμ.	Αλ(βγ.-μπ.)	11άδα
21. Θεοδωρόπουλος	13	(-)	13
33. Παπατζίκος	13	(-)	13
4. Χατζησαΐας	13	(0-1)	12
10. Τσάτσος	13	(7-0)	13
25. Λουκίνας	13	(6-1)	12
24. Μανωλάς	12	(1-0)	12
20. Βασιλόγιαννης	12	(5-4)	8
90. Μπουντόπουλος	12	(3-6)	6
3. Παγώνης	11	(1-0)	11
27. Ζντράβκοβιτς	11	(2-1)	10
23. Πάγκαλος	10	(2-0)	10
14. Πότσι	9	(4-0)	9
13. Τσατσαρής	9	(3-2)	7
71. Κωνσταντίνοφ	8	(2-5)	3
6. Πιθαρούλης	5	(1-3)	2
28. Βαλλιάνος	4	(1-4)	0
22. Μποτωνάκης	4	(0-4)	0
7. Σαντριάς-	4	(0-4)	0
8. Καμπλιώνης	3	(0-1)	2
18. Μέλο	1	(0-1)	0
77. Γωνιωτάκης	1	(0-1)	0
26. Πάτας	1	(0-1)	0

Ο Μαλδονάδο είχε συμμετοχή μονάχα στο Κύπελλο πριν αποχωρήσει ενώ στον πάγκο έκατσαν ο Ταταράκης και οι δύο αναπληρωματικοί τερματοφύλακες Μαρκαντωνάκης και Μοντρούκιο με τον τελευταίο να αποτελεί ήδη παρελθόν.

Ασίστ

4 Τσάτσος
2 Βασιλόγιαννης
1 Λουκίνας
1 Γωνιωτάκης
1 Βαλλιάνος

Στο Κύπελλο έχουμε χρεώσει μία ασίστ στον Μπουντόπουλο.

Κόκκινες

Ουδείς ποδοσφαιριστής του ΑΟΧ δέχθηκε κόκκινη στον α' γύρο κάτι πολύ θετικό. Αντίθετα στο Κύπελλο και στον αγώνα με τον Αστέρα Τρίπολης, αποβλήθηκε ο Πάγκαλος από τον Ζαχαριάδη, πληρώνοντας όμως περισσότερο τα σπασμένα του... Γιάχου!

Πλατανιαίς: Μπορεί και καλύτερα...

Στον Πλατανιά τώρα με την έλευση του Νίκου Αναστόπουλου στον πάγκο και με τους δέκα βαθμούς τις τελευταίες 7 αγωνιστικές (όλοι εντός) απέκτησαν πλεονέκτημα στη μάχη της παραμονής. Απομένουν να βοηθήσουν οι μεταγραφές και έτσι οι "ερυθρόλευκοι" να ανανεώσουν για τρίτη χρονιά την παρουσία τους στην κορυφαία εθνική κατηγορία.

Σίγουρα μπορούν να παρουσιάσουν καλύτερη εικόνα στο β' γύρο -κάτι που έκαναν πέρυσι- για να κλείσουν πετυχημένα τη χρονιά.

Αλλωστε, περίπου οι μισές ομάδες της Σούπερ Λιγκ έχουν πολύ μεγάλα προβλήματα να αντιμετωπίσουν, όχι όμως και ο Πλατανιάς που είναι από τις πιο νοικοκυρεμένες ΠΑΕ.

Ξεχώρισαν Ναζλίδης και Τετέ

Όπως και πέρυσι, παρουσιάζουμε τον μέσο όρο της βαθμολογίας των παικτών του Πλατανιά σύμφωνα με τους βαθμούς που έδωσαν και φέτος τρεις κορυφαίες εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας. Σε κάθε παίκτη αναγράφονται οι βαθμοί που συγκέντρωσε στον α' γύρο και σε παρένθεση οι αγώνες στους οποίους βαθμολογήθηκε, διότι ειδικά όσοι παίκτες έρχονταν από τον πάγκο, κάποιες φορές δεν αγωνίζονταν αρκετά λεπτά και έτσι δεν βαθμολογήθηκαν στους αγώνες αυτούς. Στο τέλος αναγράφεται και ο μέσος όρος με βάση το 5. Σύμφωνα με την κατάταξη αυτή, δύο παίκτες ξεχώρισαν στον α' γύρο και μάλιστα σε διαφορετικές περιόδους. Ο ένας είναι ο μεγάλος άτυχος, ο Ναζλίδης που ξεκίνησε "εκρηκτικά" αλλά ένας τραυματισμός στην... προπόνηση τον έβγαλε νοκ άουτ μόλις την 7η αγωνιστική. Είναι χαρακτηριστικό ότι είχε βάλει τη σφραγίδα του σκοράροντας και στους 4 βαθμούς που απέσπασε η ομάδα μέχρι τότε -υπήρχε και η λευκή ισοπαλία στον ΟΦΗ. Ο δεύτερος ήταν ο Τετέ, ο Γκανέζος παίκτης που πάντως έκανε πολύ μέτριο ξεκίνημα τις αντίστοιχες αγωνιστικές. Από τον αγώνα με τον Αρη όμως και ειδικά τα τελευταία παιχνίδια θυμίζει τον περυσινό παίκτη που υπήρξε από τις καλύτερες μεταγραφές της ομάδας.

Από εκεί και πέρα αξιοπρεπή παρουσία έχουν κάνει Κατάι, Γιωργαλλίδης, Σιώπης, Ζουμπουλάκης ενώ αν συγκρίνουμε τους αντίστοιχους βαθμούς στον περυσινό α' γύρο δεν θα βρούμε μεγάλες διαφορές. Και τότε 7 παίκτες είχαν πάνω από 5,50 (απλά υψηλή βαθμολογία είχαν πίσει 3 και συγκεκριμένα οι Κηπουρός, Ουντότζι και Κάλαιτζιτς) και άλλοι 8 πάνω από 5,00 - φέτος είναι 9. Κάτω από τη βάση ήταν μόλις 2 έναντι τριών φέτος και το εντυπωσιακό είναι ότι ο ένας ήταν ο... Ναζλίδης με μόλις 4,83! Είχαμε εξηγήσει όμως και τότε ότι η βαθμολογία προκύπτει και από την συνολική παρουσία της ομάδας και κατά πόσο αυτή κερδίζει βαθμούς. Ο Ναζλίδης πέρυσι εκτός του ότι προερχόταν από τραυματισμό είχε την ατυχία να αγωνιστεί και σε άσχημη αγωνιστική περίοδο όπου οι βαθμοί που μοιράζονταν οι παίκτες του Πλατανιά ήταν χαμηλοί. Εκπληξη οι σχετικά χαμηλοί βαθμοί των Τόρες και Φαΐσκα. Ο πρώτος μάλλον λόγω του ότι συχνά τα γκολ του δεν είναι καθοριστικά αφού δύο φορές σκόραρε σε βαριές ήττες και άλλη μία απλά πέτυχε το 3-0 με τον Απόλλωνα όταν όλα είχαν κριθεί.

Ενώ ο Πορτογάλος πολύπειρος αμυντικός πληρώνει κάποια λάθη που στοιχίσαν στην ομάδα

Αναγεννημένος στα τελευταία παιχνίδια ο Τετέ.

Παίκτης	Συμ.	Αλ(βγ.-μπ.)	11άδα
32. Γιωργαλλίδης	17	(-)	17
3. Φερνάντες	17	(-)	17
8. Μπέλιτς	17	(10-2)	15
14. Αγκιλέρα	17	(4-3)	14
20. Γουνδουλάκης	17	(8-3)	14
55. Τετέ	15	(3-0)	15
9. Τόρες	15	(2-2)	13
27. Φαΐσκα	14	(-)	14
6. Σιώπης	13	(1-6)	7
40. Ιντζίδης	12	(0-1)	11
22. Ράφραελ	11	(0-2)	9
31. Ζουμπουλάκης	10	(1-0)	10
11. Κατάι	10	(6-2)	8
23. Μοράλ	9	(5-3)	6
7. Πόποβιτς	9	(0-9)	0
45. Μπεριάν	8	(0-8)	0
10. Ναζλίδης	7	(2-0)	7
5. Δημήτρης	6	(1-1)	5
88. Στόλερ	6	(1-4)	2
87. Γιακουμάκης	5	(1-4)	1
2. Θέρα	2	(-)	2

Συμμετοχές μονάχα στο Κύπελλο πήραν οι Περιστερίδης, Ντεντάκης, Τσοντάκης, Σούκας και ο Κάστελς που αποχώρησε.

Τα παραπάνω στατιστικά είναι από τα δικά μας στοιχεία. Στη σελίδα της Σούπερ Λιγκ "μπερδεύονται" αγώνες και παρουσίες των παικτών στον πάγκο. Έτσι ο Περιστερίδης σημειώνεται με 17 και ο Ντεντάκης με 3! Πάλι καλά που αναγράφεται ότι έχουν 0 λεπτά συμμετοχής.

Όπως και πέρυσι ο Πλατανιάς ολοκλήρωσε τον α' γύρο σκοράροντας λιγότερο από ένα τέρμα ανά αγώνα. Συγκεκριμένα με 16 γκολ σε 17 παιχνίδια, ενώ πέρυσι ήταν 13 σε 15. Πάντως στην πρώτη του παρουσία στη Σούπερ Λιγκ βελτιώθηκε αισθητά στο β' γύρο και μάλλον αυτό αναμένεται και φέτος, σύμφωνα και με τα πρώτα δείγματα γραφής των νεοαποκτηθέντων στο φιλικό με τον Εργοτέλη. Αλλωστε μη νομίζετε ότι οι περισσότερες ομάδες έχουν πολύ καλύτερη επιθετική εικόνα. Το φτωχό επίπεδο του ελληνικού ποδοσφαίρου φαίνεται από το γεγονός ότι 7 από τις 18 ομάδες σκοράρουν το πολύ έως μία φορά ανά παιχνίδι και άλλες δύο (Παναθηναϊκός, Εργοτέλης) οριακά παραπάνω.

Επίσης ο Πλατανιάς θα πρέπει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητά του καθώς είναι μία από τις 5 ομάδες που πετυχαίνουν γκολ μετά από διψήφιο αριθμό προσπαθειών.

Πάντως σε χειρότερη μοίρα βρίσκονται οι Βέροια (1/13.1) και ΟΦΗ (1/12.8) και ακολουθούν Αρης (1/11.6), Πλατανιάς (1/11) και Αστέρας Τρίπολης (1/10.6).

Αν εξαιρέσουμε την ομάδα της Τρίπολης οι υπόλοιπες μοιραία παλεύουν για την παραμονή.

Στο άλλο άκρο ο Ολυμπιακός (1/4.5) έχει με διαφορά την καλύτερη επίδοση, αλλωστε έχει πετύχει και 20 γκολ παραπάνω από τη δεύτερη καλύτερη επίθεση του ΠΑΟΚ (53 έναντι 34).

Πιο αποτελεσματικοί στους Χανιώτες οι δύο πρώτοι σκόρερ: Ναζλίδης (1/4.5) και Τόρες (1/4.8) ενώ ο Κατάι βρίσκεται στην άλλη άκρη με 1/23!

Σκόρερ

- 5 γκολ Τόρες (3 με σουτ, 2 με κεφαλιά)
- 4 Ναζλίδης (2 με κεφαλιά, 1 σουτ, 1 πέναλτι)
- 4 Γουνδουλάκης (3 σουτ, 1 πέναλτι -πάντως το ένα με σουτ είναι από χαμένο δικό του πέναλτι απέναντι στον Απόλλωνα)
- 2 Τετέ (1 σουτ, 1 κεφαλιά)
- 1 Κατάι (σουτ)

Ασίστ

- 4 Μπέλιτς
 - 3 Αγκιλέρα
 - 2 Ράφραελ
 - 1 Μοράλ
- Αυτά σύμφωνα με τα στατιστικά των παικτών από την σελίδα της Σούπερ Λιγκ. Στα δικά μας πάντως έχουμε καταγράψει από μία ασίστ και στους Φερνάντες, Γιακουμάκη, Κατάι.

Κόκκινες

Ο Πλατανιάς είναι από τις πιο ήσυχες ομάδες χωρίς κανείς παίκτης του να δει κόκκινη κάρτα στον α' γύρο.

Παίκτης	Βαθμοί	Αγώνες	Μέσος όρος	Παίκτης	Βαθμοί	Αγώνες	Μέσος όρος
Ναζλίδης	41,5	(7)	5,92	Μπέλιτς	91,8	(17)	5,40
Τετέ	88,5	(15)	5,90	Γουνδουλάκης	90,8	(17)	5,34
Κατάι	57	(10)	5,70	Φερνάντες	90,8	(17)	5,34
Γιωργαλλίδης	96,5	(17)	5,67	Φαΐσκα	74,5	(14)	5,32
Σιώπης	67,3	(12)	5,61	Τόρες	79,3	(15)	5,09
Ζουμπουλάκης	56	(10)	5,60	Στόλερ	18,5	(4)	4,63
Μοράλ	49,8	(9)	5,53	Μπεριάν	18	(4)	4,50
Δημήτρης	27,5	(5)	5,50	Πόποβιτς	13	(3)	4,33
Ράφραελ	55	(10)	5,50				
Αγκιλέρα	92,8	(17)	5,46				
Ιντζίδης	59,8	(11)	5,44				

Υπόλοιποι παίκτες: Θέρα 12 (βαθμολογήθηκε σε 2 αγώνες οπότε μ.ο. 6) και Γιακουμάκης 11 (2 αγώνες, μ.ο. 5,50)

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Ματινική ονομασία του βοτάνου είναι *ACACIA catechu* (Ακακία η κατεχού). Ανήκει στην οικογένεια των Ελλοβόκαρων. Υπάρχουν πολλά είδη του γένους Ακακία και όλα σχεδόν βγάζουν την γνωστή γόμμα (αραβικό κόμμι). Το καλύτερο αραβικό κόμμι για θεραπευτική χρήση προέρχεται από τις ποικιλίες *ACACIA senegal* και *ACACIA seyal*.

Ακακία

Ουσιαστικά το αραβικό κόμμι είναι το εξίδρωμα του μίσχου και των κλαδιών του δένδρου για να κλείσει πληγές στο φλοιό του, στη διάρκεια μιας διαδικασίας που ονομάζεται κομμίωση.

Η διαδικασία αυτή διαρκεί από 3 έως 8 εβδομάδες. Από 5 ετών και άνω το δένδρο μπορεί να παράγει 4 κιλά κόμμι ετησίως. Η διάρκεια ζωής του είναι τα 25 έως 30 χρόνια. Η καλύτερη ποικιλία αραβικού κόμμι που χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς βγαίνει στις περιοχές της Ανω Αιγύπτου και του Σουδάν. Αυτό αποτελείται από μικρά ακανόνιστα κομμάτια με χρώμα λευκωπό ή με ελαφρές κίτρινες αποχρώσεις και με πολύ λίγες ακαθαρσίες σε σχέση με άλλες εμπορικές ποικιλίες.

Η Ακακία είναι φυτό ινδικής καταγωγής το οποίο εισήχθη και διαδόθηκε ευρέως σαν καλλωπιστικό και αυτοφυούμενο δέντρο στην Ευρώπη.

Ο κορμός της *ACACIA catechu* έχει σκληρό, κίτρινο και ανθεκτικό ξύλο. Τα φύλλα της αποτελούνται από ελλειπτικά φυλλαράκια. Τα άνθη της είναι λευκοκίτρινα ή κοκκινωπά, αρωματικά, σε κρεμαστά τσαμπιά, μελιτοφόρα και εμφανίζονται στα μέσα της άνοιξης. Οι ρίζες φτάνουν σε μεγάλο βάθος. Ανάλογα με την περιοχή και την ποικιλία μπορεί να φτάσουν σε βάθος τα 30 μέτρα.

Η γνωστή στη χώρα μας Ακακία που συναντούμε σε δενδροστοιχίες, με τα λευκά μυρωδάτα άνθη που κρέμονται σε τσαμπιά, δεν ανήκει στο γένος *Acacia*, αλλά είναι το φυτό *Robinia pseudoacacia* (*Robinia pseudoacacia*).

Ιστορικά στοιχεία

Η χρήση του βοτάνου είναι γνωστή εδώ και χιλιετίες. Οι Αιγύπτιοι χρησιμοποιούσαν το αραβικό κόμμι ως πηκτικό στα καλλυντικά και στη διαδικασία της μουμιοποίησης. Έχει βρεθεί έκκριμα του φυτού που χρονολογείται από το 3.400 π.Χ..

Το χρησιμοποιούσαν για παραγωγή μελανιού με άνθρακα και νερό. Ο τοπικός πληθυσμός το χρησιμοποιούσε για διατήρηση τροφίμων, στην ιατρική, την κτηνιατρική, σε βιοτεχνίες και ως καλλυντικό.

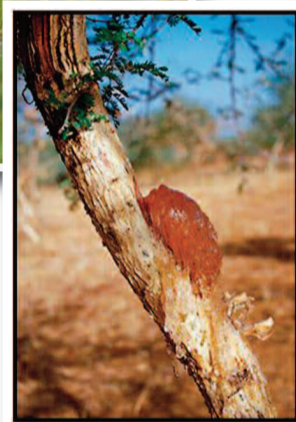
Οι Αραβες χρησιμοποιούσαν πολύ το κόμμι για ένα μεγάλο αριθμό ασθενειών. Η ευρύτατη χρήση του ήταν η αιτία να ονομασθεί "αραβικό κόμμι".

Η ονομασία του φυτού Ακακία είναι ελληνική και σημαίνει έλλειψη κακού.

Η Ακακία χρησιμοποιήθηκε στην Ευρώπη τον Μεσαίωνα για φαρμακευτικούς σκοπούς και την αρωματοποίηση. Τη χρησιμοποιούσαν σε προβλήματα αιμορραγίας, βρογχίτιδας, διάρροιας, γονόρροια, λέπρα, τυφοειδή πυρετό και λοιμώξεις του ανώτερου αναπνευστικού.

Συστατικά - χαρακτήρας

Από χημική άποψη το αραβικό κόμμι είναι ένας πολυσακχαρίτης,

ο οποίος απορροφάται κυρίως στο παχύ έντερο, όπου και ασκεί την πρεβιοτική του δράση. Η δράση αυτή έχει να κάνει με το ότι αποτελεί τροφή για τα ευεργετικά βακτήρια του εντέρου μας, που αποτελούν την εντερική μας χλωρίδα.

Είναι ένα περίπλοκο και ποικίλο μείγμα ολιγοσακχαριτών, πολυσακχαριτών και γλυκοπρωτεϊνών αραβινογαλακτάνης. Τα συστατικά του φυσικού προϊόντος είναι 80% πολυσακχαρίτες, 3% πρωτεΐνες, 4% μέταλλα και 11% νερό.

Περιέχει L- αραβινόζη, D- γαλακτόζη, L- ραμνόζη και D- γλυκονικό οξύ.

Κύριο δραστικό στοιχείο της είναι η κατεχίνη και το μεγάλο ποσοστό στυπτικών και πικρών ουσιών.

Σήμερα το αραβικό κόμμι χρησιμοποιείται ευρέως ως ένα φυσικό συστατικό ως γαλακτοματοποιητής στη βιομηχανία τροφίμων και ως σταθεροποιητής γεύσεων.

Άνθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Η Ακακία ανθίζει στα μέσα της άνοιξης. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα αποξηραμένα άνθη, ο φλοιός των νεαρών κλαδιών και το αραβικό κόμμι το οποίο είναι η ρητινώδης ουσία που βγαίνει από τις τομές του κορμού της. Τα άνθη συλλέγονται στην αρχή της άνθισης. Ο φλοιός συλλέγεται νωρίς την άνοιξη ή το φθινόπωρο

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο έχει αντιφλεγμονώδεις, αντιπυρετικές και αποχρεμπτικές ιδιότητες.

Είναι ένα γλυκόπικρο, αντισηπτικό, στυπτικό χόρτο, το οποίο ελέγχει τις αιμορραγίες και τις εκκρίσεις.

Η ισχυρή στυπτική δράση του, το κάνει ευεργετικό σε προβλήματα χρόνιας διάρροιας, δυσεντερίας και στη βλενώδη κολίτιδα.

Χρησιμοποιείται εσωτερικά για τη δυσεντερία, χρόνια διάρροια και χρόνια καταρροή. Συνδυάζεται καλά με τον Άκορο κάλαμο, τον Δυόσμο, το Αγριμόνιο, τη Σπειράια και την Μέντα για προβλήματα των εντέρων. Το αφέψημα του φλοιού των νέων βλαστών και το τσάι ή το βάμμα των ανθέων συστήνεται στους πόνους και διαταραχές του στομάχου με υπερέκκριση πεπτικού υγρού. Δρα θετικά σε φλεγμονές και ερεθισμούς των νεφρών και των ουροφόρων οδών. Σε πρόβλημα οξείας ή χρόνιας φλεγμονής της ουρήθρας

συνδυάζεται άριστα με τη ρίζα Αγριάδας.

Εξωτερικά χρησιμοποιείται σε ρινορραγίες, αιμορροΐδες, σκασίματα του δέρματος, στοματικά έλκη, ερεθισμένο λαιμό, ουλίτιδα, στοματίτιδα, φαρυγγίτιδα, λαρυγγίτιδα και κακοσμία του στόματος.

Σε περιπτώσεις λευκόρροιας και φλεγμονών των θηλυκών γενετικών οργάνων πίνεται το τσάι των ανθέων και γίνονται πλύσεις με συμπυκνωμένο αφέψημα φλοιού.

Το αραβικό κόμμι χρησιμοποιείται κατά της διάρροιας, βρογχίτιδας, γαστρίτιδας και κατά εσωτερικών και εξωτερικών αιμορραγιών.

Ένα κουταλάκι σκόνης από το αραβικό κόμμι σε κάθε τσάι προσθέτει διαιτητική και θεραπευτική αξία.

Παρασκευή και δοσολογία

Ο φλοιός παρασκευάζεται ως αφέψημα. Ρίχνουμε ένα κουταλάκι του τσαγιού σε ένα ποτήρι νερό και το βράζουμε για 1 λεπτό. Το αφήνουμε σκεπασμένο για 15 λεπτά και το σουρώνουμε λίγο πριν το χρησιμοποιήσουμε. Πίνουμε 2 με 3 φορές την ημέρα πριν το φαγητό.

Τα άνθη παρασκευάζονται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε ένα φλιτζάνι βραστό νερό ένα κουταλάκι του τσαγιού θρυμματισμένο βότανο και το αφήνουμε σκεπασμένο για 15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε δύο με τρεις φορές την ημέρα πριν το φαγητό. Υπό μορφή βάμματος πίνουμε 20 έως 30 σταγόνες με λίγο νερό 3 φορές την ημέρα μετά το φαγητό.

Προφυλάξεις

Αντενδείκνυται σε όσους παρουσιάζουν αλλεργική αντίδραση στην αραβική γόμμα. Οι αντιδράσεις μπορεί να είναι αναπνευστικά ή δερματικά προβλήματα.

